

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Pigault le Brun, Guillaume Charles.; Frit oversat af N. T. Bruun.

Titel | Title:

Qvaksalverne eller De franske Soldater :
comédie i 3 Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Hartvig Soldin, 1804

Fysiske størrelse | Physical extent:

134 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PIGAULT-LE-BRUN

QVAKSALVERNE

1804

56-292-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

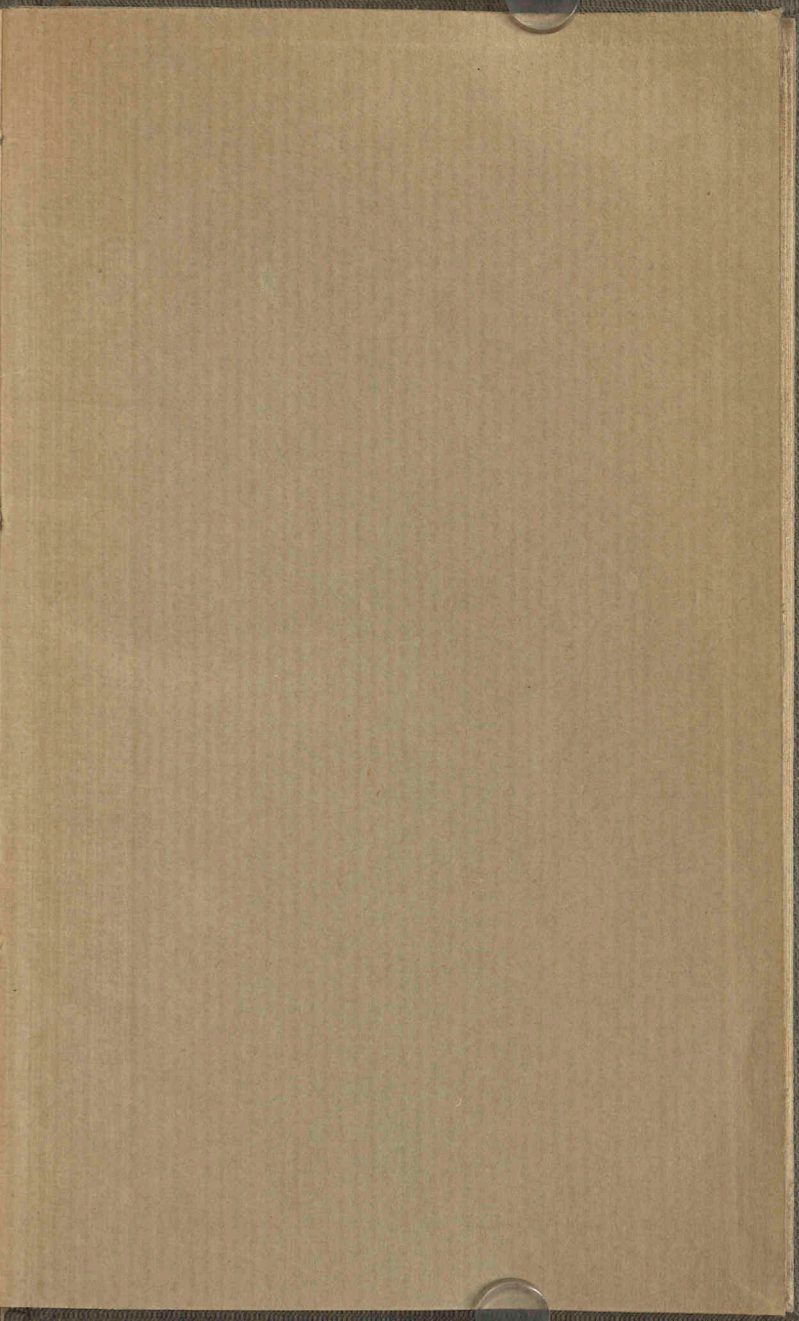
1 1 56 0 8 01920 4

Det Kgl. Bibliotek

130024718205

58.-292
D v a f s a l v e r n e

eller

de franske Soldater.

Comedie i tre Acter

af

Pigault-Le-Brun,

frit oversat

af

N. L. Bruun.

Kjøbenhavn. 1804.

Trykt paa Bøghandler Hartvig Goldins Forlag,
hos E. M. Cohen.

Personerne.

Don Sebastian, Corregidor i Byen Urgel.

Rosalina, hans Broderdatter.

Alvar, hendes Elsker.

Alonza, hendes Pige.

Belmont, Officier.

Robert,
Dubreuil,
Duval,
Pecourt,

} Soldater.

} Franke Krigsfanger, som ere
undvegne af Spanke Fængsler.

Carlos, Dværfsalver.

Clara, Vertshuuskone i Urgel.

Gusman, en af den hellige Hermandads Betientere.

Diego,
Pedrillo,) Opvartere i et Vertshuus.

Carlos Folk.

Wagt af den hellige Hermandad.

Spanke Soldater.

} Stumme Personer.

Handlingen foregaaer imellem de Pyrenæiske Bierge.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN.

Første Act.

Skuepladsen forestiller en Fjeldegn; hele Baggrunden er spærret ved høye Klipper, ved hvis Fod bruser et Vandfald; paa Siderne ligeledes fløve groete Fjelde. Forrest Indgangen til en Hule, som skules ved adskillige Træer.

Første Scene.

Alvar, Rosalina, Alonza (komme ved Dalfæts Opgang ned ad de bageste Fjelde.)

Rosalina (støttende sig paa Alvar). Kiereste Alvar! lad os stige herved i Dalen, og hvile os en Smule.

Alvar (medens de stige ned): Ja, det er sandt, vi har gaaet — —

Alonza (afbryder ham:) — Som et Par Elskende, der ingen Tiid har at spille!

Rosalina. Jeg er umaadelig træt!

Alonza. Jo, nu er det nok Tid at tænke paa Træthed!

Rosalina. Du har Ret, kiere Veninde! Jeg maae frygte for alt!

Alvar. Frygte, min dyrebare Pige? Jeg synes tvertimod, at alting maae berolige Dig: min Delicatesse ligner min Kierlighed; og Din Dyd —

Rosalina (afbryder ham:) — Er under Vrens Baretægt. Det er heller ikke Dig jeg frygter, min Alvar! Du er jo nu min eeneste Trøst! Jeg var alt for uhykkelig, dersom jeg kunde nære nogen Mistanke til Dig!

Alonza. Nej, stol De kun paa hans Ærlighed, endogsaa imod Fruentimmer! — Jeg forstaaer mig meget nøye paa Mandssolkene, og jeg er Borgen for ham!

Rosalina. Men, kiere Alonza, dette Tilfælde er dog ikke saa meget almindeligt, og alligevel er Du saa ubekymret, saa munter —!

Alonza. Jeg foregaaer Dem med et godt Exempel! gjør som jeg: vær lystig og lad alting jævne sig selv! Hvad? De, som er saa ung og

smuk, kan finde Fornøjelse i at klynke og græde?
 For Pokker! Melankolie klæder slet ikke for saadant
 et Ansigt! Ekstase er ligesaavel skabt til Glæden,
 som til Kierlighed. Lad os nyde den Dag vi har,
 slaae en Streg over alle Betyrninger, og raabe:
 Glæden leve!

Rosalina. Den Dag vi har, siger Du? —
 ah! den er dog ikke saameget glædelig!

Alonza. Hvilken Snak! Betænk dog blot
 hvad De siger, Signora! — En Spadsferetour med
 sin Elsker imellem nogle forfærdelige steile Klipper —
 o, det er deilig! — Man bliver saa træt, at man
 ikke kan flytte en Fod — ih, saa har man jo strax
 et meget naturligt Paaskud til at tage sin indtagende
 Ledfager under Armen! man klynger sig tæt op til
 ham; man trykker ham ret varmt i Haanden, og
 han besvarer strax Haandtrykket! Oven i Riøbet har
 man den ubestrikelige Fornøjelse, at flygte fra en
 styg, forhadet Frier; er alt dette ikke lutter Fryd og
 Gammen? Stam Dem, Signora! De har slet in-
 gen Philosophie!

Rosalina. Og skjøtter heller ikke om den
 Slags Philosophie.

Alonza. Hvilken Koldfindighed! hvilken Fornuft og Klogskab! — Og De vil vilde os ind, at De elsker? De?

Rosalina. Var jeg vel her, dersom jeg ikke elskede?

Alvar. Saa bevist mig det da, min Rosalina!

Rosalina. Jeg følger med Dig, Alvar; — hvad kan jeg giøre mere?

Alvar. Du kunde holde op at sørge over et Skridt, som var uundgaaelig nødvendigt, som ingen ubehagelige Følger kan have, som jeg stedse vil velsigne, og som jeg haaber skal giøre Dig ligesaa lykkelig som mig!

Alonza. Don Alvar har Ret! Troer De, at det kan more ham, altiid at høre Dem sukke og klage?

Rosalina. Og troer Du, at en Pige, som agter sig selv, kan vove at spotte over sine Pligter, naar hun først har begaaet den Uforsigtighed at glemme dem?

Alvar. Rosalina! fortryder Du det Du har gjort for mig?

Rosalina. Jeg veed det ikke selv; men —!

Alonga (Efterligner hende med Munterhed:) Men, men, men! — Naa, hvad er det da vel egentlig De vil sige? — Lad os engang for Løvers Skyld blade Romanen igiennem, og see, om vi kunde bære os anderledes ad. Deres Onkel, som er Corregidor i Urgel, vil give Dem med en Mand, som ligner ham selv, det er at sige med en gammel gierrig Knurrepotte. De vakkler imellem Lydighed og den Ulyst man naturligviis maae have til en Frier af den Besskaffenhed. Don Alvar kommer, og han besidder netop alle de Fordeele, som Naturen har nægtet den anden, eller som halvtredsindstyve Aar for mange har berøvet ham. Baade De og Don Alvar ere unge, deres Hjerter ere syrige, og de maae elske hinanden! Men nu kommer vores gamle Onkel og siger: „Kosalina, om tre Dage skal Du have Bryllup med den Mand, jeg har foreslaaet Dig!“ — Dette er et Tordenflag i Deres Dren, og for at faae Tingen opfat i nogen Tiid, anstiller Donna Kosalina sig meget syg! Jeg rees over Deres Sorg, og da jeg fuldt og fast har besluttet at tiene Dem med Raad og Daad, seer jeg kun et eeneste Middel til at hielpe Dem ud af Deres Nød og Qvide, og det er: — at staae Dem ihjel! Medens Don Sebastian er reist bort paa

Embeds-Begne, putter jeg tre Rampestene og et Par af hans gamle stive Støvler i en Liigtisse, og lader saa Dem smutte ud af Haugelaagen, som vender ud til Marken. Den Gamle kommer hiem og spørger om sin Broderdatter; jeg hylér og græder, og fortæller ham, at Vor Herre har taget hende. Han raaber: „at! at! min Haardhed har taget Livet af hende!“ — Jeg tier — og græder — og samtykker! Han vil see Liget, og efter Skit og Brug omsavne det for sidste Gang, men jeg beder ham for Guds Skyld lade det være, da saadant et Syn maatte virke alt for stærkt paa en gammel Mand. Han giver efter for mine Grunde, og medens han nu istemmer sine Jeremiader, deels over Deres salige Hensart, deels over sit fluffede Haab ikke at see Dem giort med en gammel Harpagon, iiler jeg et Stykke efter Dem, for dog at see, hvor De er bleven af. Jeg finder Dem hos Don Ulvar, som nok veed, at en dydig Pige ikke kan fæste Bopæl mellem Pyrenæerne med sin Elsker, og derfor bringer Dem hen til sin Tante. Hos hende bliver De nu, indtil vi finder for godt at vække Dem op fra de Dødes Rige, og det skal vi giøre, saasnart Hans Velviished indseer sin Dumbhed i at ville parre en Rose med en Tidsel! —

Naå, Signora, kan De nu nægte, at alt dette jo er meget simpelt og naturligt?

Rosalina. At flygte fra en Onkel, som staaer mig i Faders Sted!

Alonza. Men som slet ikke tænker faderligt, og som selv twinger Dem til at flygte!

Rosalina. At reise med et ungt Menneske, som endnu ikke er min Mand!

Alonza. Men som bliver det snart, dersom De ellers har nogen Bestemthed!

Rosalina. At bedreve min Onkel ved denne foregivne Død!

Alonza. Hvilke forbigrede Grunde! — Vil De da kanskee heller volde ham en virkelig Sorg? — Nu vel! saa lad os vende om igien! giøv Dem med Deres gamle svindsottige Frier — saa kan man en Maaned efter Brylluppet begrave Dem selv, istedet for de stive Støvler! Kom, Signora! kom! lad os flynde os hjem igien!

Rosalina (ængstelig og fyrrig). Nej! o Gud, nej!

Alvar. Men Du maae dog fatte en Beslutning.

Rosalina. — Lad os da blive ved den vi først valgte.

Alonza. Ja, see, nu er der Rimelighed i hvad De siger! Omfider faaer Hjertet Lov at tale, og det er det man skal høre efter. Guldbyrde De kun det Forsæt, De har fattet, uden Frygt, uden Skrupler —

Rosalina. Uden Skrupler, kiere Alonza? ah!

Alonza. Naa, saa med Skrupler da! lige som De selv vil! men lad Dem blot lede, og find Dem i Omstændighederne! (smilende) Hielp De nu lidt paa Amor, siden hjælper han Dem igien!

Rosalina. Lykkelige Pige! Du leer Dit hele Liv igiennem.

Alvar. Det er ogsaa det bedste man kan bruge Pivet til! Alonza har Ret.

Alonza. For Pokker! dersom jeg lignede Dem, Signora, saa maatte jeg være død af Angest inden et Qvarter: jeg vilde tænke mig alle de Raabøer, som kan have mærket Deres Flugt og som fortæller den strax hele Byen rundt; Deres Onkel bliver rasende; han lader mig møde for sin Domsstoel, og da han baade er Dommer og Part i denne Sag, saa sender han mig Pokker i Bold, jeg veed ikke hvorhen, maaskee paa Galejerne! — Og nu

oven i Kjøbet den hellige Inquisition, der vist vilde forarge sig meget over dette ny Slags Liigbegjærgelse! — jo, jeg hører dem allerede raabe: „brænd hende, det ugudelige Skarn! brænd hende!“ — De leer? Ja, men Vie-Band paa stive Støvler, det er saamæn dog en ganske alvorlig Ting! — Kort sagt, den geistlige Ret vilde kævles saalange med den verdslige om min ringe Person, indtil de omsider bleve eenige om at faae Livet af mig, for at hindre mig fra at spille flere Pudser i denne Verden! — Seer De, dette opbyggelige Maleri kunde nu idelig sværge mig for Dine, dersom den Vane jeg har at lee ad alleting, ikke smækkede Døren i for Næsen ad alle mulige Betynmringer! — Men jeg staaer her og fladder: lev vel, Godtsfolk! nu løber jeg hjem til vor gamle Dufel, og passer paa enhver Leilighed til at tiene Dem. Farvel! farvel!

Rosalina. Hvad, tiere Alonza! forlader Du mig?

Alonza. Jeg kan jo ikke blive længer borte, uden at udsætte mig for tusende Spørgsmaal, som let kunde giøre mig noget forlegen!

Rosalina. Ja, Du har Ret; men Belangstændigheden —

Alonza (leende). O, De er jo død, Signora! og bøde Folk har ikke nødigt at iagttage Etiquetten saa nøye. — (halvsagte.) De bliver dog vel ikke alt for længe her, Signor?

Alvar. Ney vist ikke! vi gaaer strax videre.

Alonza (smilende). Ja — for jeg holder just ikke meget af Smuthuller og Afstroge, og denne kunde let blive farlig!

Alvar. Hvad? kunde Du nogensinde troe — ?

Alonza. Ney, ney, ney! jeg troer ingenting, jeg frygter ingenting, men — (leende.) — jeg forudsæer alleting! — Gjøres hermed vitterligt for alle og enhver, at jeg ogsaa slaaer Dem ihjel, Don Alvar, og jeg forbyder dem at leve op igien uden min nærmere Befaling! — Hører De: ikke leve op igien! — See saa, lev vel! Nu maae jeg hjem og begræde Signora Rosalinas Død tilligemed alle de andre! Jeg skal saaledes svømme i Graad, at en Steen maae røres ved det! Lev vel! (Hun gaaer).

A n d e n S c e n e.

Alvar. Rosalina.

Alvar. Den gode Pige! hun har det bedste
Hjerte af Verden!

Rosalina. Hun vil søge at faae mig til at
glemme min Stilling; men uagtet min Kierlighed fø-
ler jeg dog meget levende alle de Farer, som omringe
mig. Alvar, hvad vil Din Tante tænke om mig?
Hvorledes tør jeg vove at komme for hendes Dine?

Alvar. Hun har selv været ung, og det er
en god, om Rone; Ungdommen har hun mistet, men
sit Hjerte har hun endnu, og hun vil modtage Dig
som en Gave, Kierlighed skienker Vensteb. Hendes
Huus ligger midt inde i Skoven, og Du skal ikke
forlade dette Fristed, uden for at give mig det søde
Navn: Egtemand.

Rosalina. O! det er det eeneste, som end-
ogsaa i Dine Dine, kan udsette min ubesindige Op-
førsel. Men Du vil dog ikke straffe mig for den,
min elskede Alvar? Du vil dog ikke straffe mig for den?

Alvar. Straffe Dig, fordi Du har givet
efter for mine Bønner, fordi Du har skienket mig
Din Tillid —!

Rosalina (med Omhed). — Og al min Kierlighed!

Alvar. O, Rosalina! dette Hierte nærer ingen Tanke, intet Ønske uden for Dig! Jeg sværger ved — (med megen Omhed) — ved Dig selv! — det er det kiereste jeg eyer, det helligste jeg kiender!

Rosalina. O, min Ven! min Elsker! min Mand! Du beroliger mig! Kom, lad os ille til Din Tante; hun skal være mig i Moders Sted!

Alvar. Gaa snart jeg seer Dig tryk i hendes Arme, vender jeg tilbage til Urgel, og der skal jeg giøre alt for at vinde Din Onkels Yndest.

Rosalina (gaaer med Møje et Trin). O, jeg er skrækkelig udmattet; og vi har endnu en heel Miil at gaae over disse Fjelde!

Alvar. O, jeg skal hielpe Dig, understøtte Dig, bære Dig, om Du vil!

Rosalina. Naar vi kun ikke møder — —

Alvar. Hvem?

Rosalina. Jeg veed ikke selv; maa skee nogle franske Troppe. —

Alvar. Høst paa, at deres Forposter ere tit Miile herfra, at vi gaaer dybere og dybere ind ad

Landet til, og at det er umuligt, at Franskmænd kunde — —

Rosalina. O, min Gud! dem finder man jo allevegne.

Alvar. Den Spanske Armee er imellem os og dem.

Rosalina. Det er godt nok, Alvar; men jeg er dog ikke rolig. Dersom Kædere, Syge —

Alvar. Hvad skulde de vel søge her? Mellem disse Fjælde kommer der nok kun meget sjelden Folk. Desuden har jeg mine Pistoler.

Rosalina. Pistoler; o, alt værre og værre! Men lad os gaae; vi kan snakke undervejs. Giv mig Din Arm, min Ven! Uagtet Alonzas Spøg kommer jeg dog til, at holde mig meget fast ved Dig.

Alvar (spøgende). Og især maae Du ikke glemme, at klynge Dig tæt op til min Barm; det hjælper mere, end alt andet!

Rosalina (smilende). Saa? troer Du det? — (Hun seer Robert oppe mellem Fjeldene, og raaber forskæddet, medens hun trækker Alvar med sig henimod Hulen): O Gud!

Tredie Scene.

Alvar. Rosalina. Robert, Belmont,
Dubreuil, Lecourt og Duval (komme en efter
en anden frem mellem Fjeldene i Baggrunden.)

Alvar (til Rosalina): Hvad fattes Dig?

Rosalina. En Soldat — to — tre —!

Alvar (seer sig om). Det er Franskmænd; —
hvor kan de være kommet her! —

Rosalina. Jeg skielver — —

Alvar. Vær kun ikke bange, kæreste Pige!
Franskmændene fører ikke Krig imod Gruentimmer.

Rosalina. Nej, men man siger, at de elsker
dem meget høit!

Alvar. Men de kan ogsaa ære dem.

Rosalina. Lad os skule os inde i denne
Hule indtil de ere gaaet forbi.

Alvar. Som Du vil.

(De gaae ind i Hulen.)

Fjerde Scene.

Robert. Belmont. Dubreuil.

Duval. Lecourt.

Belmont (Oppe paa Klippen, med dæmpet Røst):
 Wie dog, Robert! Lad os ikke begaae en Uforsigtig-
 hed og udsætte os.

Robert. Jeg staaer jo ved de lette Tropper;
 altsaa tilkommer det mig at gaae i Forvejen og ud-
 speide Fiendens Tilstand. See, dernebe er jo ret
 et vakker lille Sted — adskillige Træer — under
 dem vil vi lægge os til Hvile, indtil den stærkeste
 Hede er forbi! — maaskee kan vi endogsaa stule
 os der indtil det bliver mørkt. Nu kommer det blot
 an paa at see ad, om ikke en eller anden Spanier
 har havt det samme Indfald.

Belmont. Wie kun her; det skal jeg snart
 erfare.

Robert. Ney, ney, Lieutenant; jeg er første
 Mand, og jeg har blot et lille Spring at giøre end-
 nu, saa er jeg der!

Belmont. Alle vegne hvor der er Fare, har
 jeg Net til at gaae i Spidsen, og paa den Net giver

jeg ikke Slip. Jeg vil være Pligten ligesaa tro som Venstreb. Vie her. (Han stiger ned i Dalen.)

Robert (peger paa Belmont). Altiid tiak!

Dubreuil. Altiid god!

Robert. Altiid villig til at offre Liv og Blod for os!

Dubreuil. Og vi for ham!

Robert. Ved Død og Ere! det er ogsaa det mindste vi kan gjøre for ham.

Belmont, (som har seet sig rundt om, raaber:) Brødre! her er Vand! her er Vand! (Han drikker med Begjærighed.)

Robert, Dubreuil, Duval, Lecourt (raabe alle med Fyrighed:) Vand! Vand! (De iise ned og drikke.)

Belmont (efterat han har drukket). Gud være lovet! dersom vi ikke havde fundet denne Kilde, maatte vi have omkommet af Tørst.

Dubreuil. I saadant et Øyeblik er dette Vand ligesaa godt, som den bedste Spanske Viin!

Robert. Hm! dog ikke saa ganske, Kamerad! ikke saa ganske! men man tager hvad man har!

Belmont. Dette Sted forekommer mig aldeles vildt og øde. — Man kan ikke engang see Spoer af Følk i Sandet.

Robert. Nej, det er saa øde, at det er en
Lyst! Vi kunde aldrig have fundet noget herligere
Sted!

Belmont. Men vi maae dog bruge den for-
nedne Forsigtighed: En af os maae gaae op paa
det høieste Fjeld, og passe paa, at vi ikke bliver
overrumplede.

Le court. Det vil jeg giøre, Lieutenant! —

(Han gaaer op paa den høieste Klippe).

Belmont (raaber efter ham): Om en Time
skal Du blive løst af; vi vil stiftes til at holde
Nagt.

Robert. Bitterdød! jeg er reent caput, jeg!
Solo Tumers Marsch uden Hvile, uden Mad og
Drikke! —

Duval. Uden Vaaben!

Robert. Uden Penge! og Gud veed, hvor
vi skal faae nogle fra!

Dubreuil. Og saa ikke engang at finde en
eeneste lædskende Frugt paa vor Vey! ikke en Drue! —

Robert. Jeg holder meest af at plukke Druer,
naar de ere pærsede!

Belmont. Ah! hvem vil tabe Modet! Lys-
ten er jo med os; vi vilde flygte, det har vi gjort;

vi frygtede for at blive opdagede, ingen har seet os! Nu begynder Hungeren at indfinde sig; for den finder vi vel ogsaa Raad: i Nat kommer vi vist til en eller anden Hytte, hvor Fattigdommen vil vise sig gæstfri.

Dubreuil. Men naar man faaer at vide, at vi ere Krigsfanger —

Belmont. Naar Fordomme ikke quæle Naturens Røst, saa finder den Ulykkelige snart Brødre.

Robert. Det De siger der, Lieutenant, er meget philosophist og meget smukt; men sommetider bliver Naturen baade døv og stum, og Fordommen river den af Pinden!

Belmont. Vi behøver jo ikke andet end en velstænkende Familie, som har et Stykke Brød tilovers, og den finder vi nok! Desuden maatte Friheden have saare liden Værd, dersom man ikke kunde finde sig i at betale den med nogle Offere.

Robert. Men man maae dog leve, naar man skal nyde den.

Dubreuil. Tie stille, Camerad! vor Lieutenant har Ret.

Robert. Ja, det veed jeg nok; men jeg vil bestandig gierne kigge lidt ind i Fremtiden; den har

stedse været mig en Trost imod den nærværende Tiid. Vi tilbringer Resten af Dagen her; vi spiser til Aften hos en gavmild Staauder, som giver os et Snykke Brød, og kanske en Stive Flesk til. Men naar det saa er forbi, hvad skal vi saa giøre?

Belmont. Fortsætte Marschen!

Robert. Og hvor skal vi gaae hen?

Belmont. Til den franske Hær!

Robert. Top! det er et Ord! — Men hvor skal vi slippe igiennem?

Belmont (utaalmodig). For Dievlen! hvor vi kan!

Robert. Veed De hvad? Da jeg var en Dreng og gik i Skole studerede jeg Geographien — —

Belmont (afbryder ham). Ja, Du er nok meget lærd — (leende) — men undvære et Middagsmaaltid, det kan Du dog ikke!

Robert. Lad mig dog tale ud, Lieutenent! — Som sagt: jeg har studeret min Geographie, og seer jeg ret, saa maae vi være ved Passet ved Aguilar. Paa den eene Side skal der være en meget dyb Huulvey og en Biergkloft, og paa den anden umaadelig

høye Fjælde. Vi kan ikke slippe ud herfra, uden ved at gaae igiennem den lille Bye Urgel.

Belmont. Velan! saa gjør vi det i Nat!

Robert. Og om vi nu finder spanske Tropper i Byen?

Belmont. Saa overfalder vi Skildvagterne, kommer bag paa de fiendelige Tropper, sabler dem ned —

Robert. Ja, men hvormed?

Belmont. Med deres egne Sabler, og vi gaaer ud af Byen, efterat vi har hugget Nase og Øren af alle dem, som har villet gribe os.

Robert. Hurra! en herlig Opløsning!

Belmont. En militair Opløsning!

Dubreuil (raaber): Kom, kom! her er en Hule, som lader til at være temmelig dyb.

Robert. Lad os gaae derind! den er vist tielig, og der kan vi skjule os endnu bedre!

Belmont. Ja, lad os gaae derind!

Robert. Og sove, hvis vi kan! Maaskee jeg dog i det mindste i Dromme kunde faae mig et Maaltid Mad for min sultne Mave. Desuden siger jo Ordsproget: den, som sover, han synder ikke!

(Han og Duval gaae ind i Hulen).

Belmont (seer op paa Solen). Vi har omtrent
 sex Timer endnu tilbage af Dagen.

Dubreuil. Det er at sige: endnu sex feeds
 sammelige og urolige Timer!

Belmont. Nej, sex Timers Hvile, Came-
 rad! Vi har sovet paa Balpladsen, omringet af
 døde Venner og Fiender. Denne Hule bliver et
 Herreleje!

Femte Scene.

Belmont. Dubreuil. Robert og Duval
 (komme ud med) Rosalina. Alvar (bliver
 staaende ved Indgangen til Hulen).

Robert. Et Fruentimmer! Hurra, et Fruen-
 timmer!

Rosalina. Jeg beder Dem for Guds Skyld!
 slip mig!

Dubreuil. Hun er kien!

Robert. Kien, siger Du, hvad forslaaer
 det! hun er deilig, guddommelig, himmelsk! (Han
 kysser hende paa Haanden); Alvar (yttrer sin Forbit-
 telse, tager en Pistol frem, men putter den igien i Lommen
 under den følgende Replik).

Belmont. Holdt, Brødre! Denne smukke Pige eller Kone er ganske allene i denne vilde Egn, det er en Grund mere til at ære hendes Dyd. Hun er maaskee ulykkelig; vi bør beklage hende, og trøste hende, hvis vi kan. Krigeren maae aldrig misbruge Svaghed og Uheld.

Alvar (træder ud af Hulen). Nej, værdige Franskmænd! I vil vist ikke misbruge vor Forsætning.

Robert og Dubrenil. Ogsaa et Mandfolk! (Da Lecourt, som staaer paa Udfig paa et af Fjeldene, seer Alvar, forlader han pludselig sin Post, og kommer noget efter ned i Dalen).

Belmont (til Alvar): Nej, aldrig. Men være I ene inde i denne Hule?

Alvar. Ja.

Robert (seer paa Rosalina). Det kunde ikke være saa galt, det!

Alvar. Denne smukke Pige har hjemme i Argel, men hun flygter fra sin Onkel, som vil tvinge hende til at ægte en utaalelig gammel Mand, og jeg bringer hende nu til en Person af min Familie, som boer en Meil herfra.

Belmont. Og vi ere Franskmænd, som kæmpede for vort Fædeland. Ved Forræderi bleve

vi tage til Fanger, men vi sønderbryder vore Fæ-
ter af Kierlighed til Friheden.

Ulvar. Lykken ledsage Jer, kække Soldater!
Fortsæt Jeres Reise; det samme vil vi giøre.

Robert. Ney Tak! J maae blive hos os
for en Sikkerheds Skyld.

Belmont. Vi ee Franskmænd, og J ere
Spaniere. Dersom J øbede os — —

Ulvar. Dydens Fødeland er over den hele
Jord. Der findes allergnæ Mennesker, som har
Følelse for Andres Ulykke.

Belmont. Du seerud til at være en ærlig
Karl, og jeg troer ikke, at Du forstiller Dig i dette
Øyeblik; men Du og Din Pige veed vores Hem-
melighed, og dersom vi lar Jer reise, saa er vor
hele Skiebne i Jeres Hænde.

Robert, Dubreuil Duval, Lecourt.
Ney, ney! de maae blive her.

Rosalina. Jeg bed Dem for Himlens
Skyld! —

Ulvar (med Kierlighed): en De afflaae hendes
Bøn, naar De seer paa hende.

Rosalina. Hvor kan Isfrygte for, at jeg
vilde røbe Dem? — Gjør os ulykkelige! —

Dubreuil (betragter hende med Begjærlighed).
O! hvor Taarerne gjør hende dobbelt skøn!

Belmont (med Stringhed til Dubreuil): — Du-
breuil! vanar Dig ikke vel en uædel Tante!

Rosalina (frygtson). Dette unge Menne-
ske — er min Elsker. —

Robert. Ja, det kan man slutte sig til!

Rosalina. Og dafom De stiller os ad, saa
berøver De mig mere en Livet!

Alvar. At tvinge os til at følge med Dem,
det er at stille os ad. Hun kan ikke udholde Veyens
Besværligheder!

Rosalina. Lad Dem røre af mine Taarer!
Vi har nok i vort eget Uheld; vi vil ikke forege
Deres!

Belmont. Vi ere ogsaa Flygtninger, og
langtfra ikke i den Gilling, at vi skulde kunne ind-
jage Frygt. — Ja Dem, min smukke Pige; vi
har ogsaa Hierter i Brysket, og vi kiender ingen an-
dre Fiender, end dem, som har Vaaben i Hænderne.

Rosalina (med Glæde). Altsaa vil De lade
os gaae?!

— Robert. Nej, nej, stop!

Belmont. De interresserer mig meget, det kan jeg ikke nægte! Men alligevel vil jeg ikke raade mine Staldbrodre til at giøre ander, end hvad Klogskab byder. Gaae ind igien i Hulen, saa vil vi imidlertid overlægge Sagen.

Robert. Ja, lad os overlægge! lad os overlægge!

Dubreuil (til Alvaro og Rosalina): Gaae ind! gaae ind!

Alvar (til Belmont): Ulykken indskyder Mis-
tillid, og jeg beklager mig ikke over, at I ogsaa
viser os den. Men jeg tror dog, at have nogen
Fordring paa Jeres Hønhagtek, og nu maae I selv
dømme derom: Iar at kiend mig; hidtil har jeg
fulgt min Character, og søg at bevage Jer ved
Overtalelse og Bønner. Me — (han tager sine
Pistoler frem) — see her er to Pistoler, som kunde
forkorte Jeres Overlæg og giør mig til Herre over
min Stiebne! Jeg giver dem fr mig — (Aner dem
til Belmont) — som et Pande paa min redelige Tænke-
maade, og fordi de kan være Jer nyttigere, end mig.
Overlæg nu, og misbrug min Tillid, dersom I tør
vove det! (Han tager Rosalina ved Haanden for at
lede hende ind i Hulen).

Belmont (holder dem tilbage). Her behøves intet Overlæg, ingen videre Dom! Dette Træk vidner om Din Ærlighed, og det glæder mig at kunne erkiende den.

Robert (halvsagte til Belmont): Ingen Overseelse, Lieutenant! det vilde være vanskeligt at giøre den god igien.

Belmont. Denne unge Mand er hævet over enhver Mistanke.

Robert. Giv ham i det mindste nogle Spørgsmaal om Egna heromkring, saa vil hans Svar sige os, om han virkelig er det han lader til at være.

Belmont. Vel da! — (til Alvar): Hvor ere vi?

Alvar. Ved Passet ved Aguilar.

Robert (sagt) Saa tog jeg dog ikke feil!

Belmont. Ud hvad Vey kan vi komme ud herfra?

Alvar. Gennem Byen Urgel.

Belmont. Er der stet ingen anden Udgang?

Alvar. Nej.

Robert. Det er sandt.

Belmont. Ligger der Tropper i den By?

Alvar. Ja, et heelt Regiment Infanterie.

Robert (til Belmont): Skal vi hugge Næse og Øren af hele Regimentet?

Belmont. Fordømte Vanhæbd! Dersom vi endda blot vare vel bevæbnede!

Alvar. Hvad kunde vel fem Mand — ?!

Belmont (affryder ham). Hugge sig igiennem, eller døe.

Alvar. Tropperne forflyttes idelig. Maaskee dette Regiment marscherer af i Østen eller i Morgen —

Robert (affryder ham). Eller maaskee det bliver der en heel Maaned!

Alvar. Denne Hule kan være Dem et temmelig sikkert Fristed. Bliv her, indtil De kan begive Dem paa Veyen med nogenlunde Sikkerhed.

Robert. Jeg kan nok mærke, at den gode Ven har spist til Middag!

Alvar. Her er min Pung; der er ikke meget i den; men jeg giver det af et godt Hierte; — (til Belmont): Lad denne ringe Gave ikke støde Dem; (imilende). — Vi bør jo dog underholde vore Krigsfanger! — (til Robert): — Naar De gaaer op paa den Klippe, kan De see en Klynge Trær, og mellem

dem finder De en Hytte, hvor Muulafselbriverne pleyer at bede; der kan De faae Levnetsmidler at købe.

Robert. Hvad for noget! En Hytte, hvor jeg kan faae Mad at købe! Hilled  d! lad mig skynde mig! (Han tager hastig sin Køle og sin Hue af, k  ster dem ind i Hulen, og tager Pistolerne og Pungen). Jeg løber, jeg flyver og jeg kommer tilbage — dersom jeg ikke spiser reent op, og glemmer at bringe Jer andre noget! (Han løber ud).

Siette Scene.

Belmont. Dubreuil. Duval. Lecourt.
Alvar. Rosalina.

Belmont (til Alvar, som han rækker Haanden):
Unge Mand! De har erhvervet Dem min H  pagtelse. Jeg frygter intet af Dem, og mine Staldbredre tænke ventelig ligesom jeg. Jeg troer ikke, at nogen vil sætte sig imod Deres Afreise.

Dubreuil, Duval, Lecourt. Nej, ingen! ingen!

Alvar. Lev vel! og naar I ere kommet lykkelige tilbage til Jeres F  deland, saa husk på, at

J har fundet Fiender, som fortiente Jeres Agtelse, og forlode Jer med Venstreb. (Han og Rosalina stige op ad Fjeldene, og gaae ud paa venstre Side).

Syvende Scene.

Belmont, Dubreuil. Duval. Lecourt.

Belmont (fyrig). Jeg takker Jer, Brødre!

Dubreuil. Hvorfor, Lieutenant?

Belmont. Fordi J har givet mig Marsag til at holde endnu mere af Jer end før! Vi har gjort os en ædel Fiende til en god Ven. Saadan bør Soldaten være: fæst i Slagets Hede, god og medlidende i Menneftelighedens Tjeneste.

Dubreuil (fyrig). Det er Soldatens Hæder!

Belmont (med mandig Enthousiasme). Det er Soldatens Løn! — Det var uærdigt at gjøre det vakke unge Par til et Offer for vor Mistro. Den unge Mand behagede mig ved første Øyekast, og hans Udfærd stadfæstede siden min Meening om ham. Han er Spanier og vi ere Franskmænd; men hvad siger det? gode Hjerter ere stedse Landsmænd, og hvor de mødes, nærme de sig til hinanden og foreenes. — (Man hører adskillige Pistol: Skud fra

høyre Side). — Hvad hører jeg! Mon Robert bliver angrebet! Kom, Brødre, kom! (Man hører atter adskillige Skud).

Dubreuil (oppe paa en Klippe). Det er ingenting! det er ingenting! bliv De kun hvor de er, Lieutenant! Der seer jeg ham komme midt imellem tre Muulæster, der ere meget svært laffede.

Belmont. Ih! men det kan jo dog ikke være Muulæsterne, der har fyret!

Dubreuil. Nej, det troer jeg heller ikke, — men jeg seer ikke et Menneske!

Belmont. Han er ganske allene, siger Du?

Dubreuil. Med Muulæsterne. — Han trækker dem henad denne Kant: — nu kommer han til en Cump; — au! han kan ikke faae Muulæsterne over! — han binder dem fast ved et Træ; — han vil springe over Cumpen; — bravo! det gik godt! — og nu kommer han ansigende ganske stolt med en umaadelig stor Badsæk paa Raffen!

Duval. Der er han! —

(Dubreuil siger ned igien).

Attende Scene.

Belmont. Dubreuil. Lecourt.

Duval. Robert.

Belmont (gaaer Robert imøde) Er Du ikke
saarer, Camerad?

Robert. Ganden heller! de smurde Hæle som
Kielstringer!

Belmont. Hvem?

Robert. Røverne, der vilde plyndre vore
tre Muulæstres forhenværende Eghed.

Belmont. Vore tre Muulæster!

Robert. Javist! Hvad man finder i Tiens
dens Land og paa hans Genemærker, det er jo Priis-
gods! Saa snart jeg hørde Skud, løb jeg til med
en Pistol i hver Haand; Røverne troede, at der
kom Hielpetropper til de Angrebne, og de Angrebne
bildte sig ind, at Røverne fik Forstærkning; Ganden
tog ved begge Partier, og jeg blev eene Herre over
Balpladsen! (Han kaster Vadsækken paa Jorden). Men
lad os nu giøre et lille Inventarium over denne
Prove af vort Bytte. — Broer Lecourt, kast Du
af og til et Øye hen til vore Bæster! der kunde

maaskee komme en og anden forbi, som blev i Lyst,
og — —

Lecourt. Jeg skal nok passe paa.

Robert. I alle Tilfælde har jeg endnu mine
to ladede Pistoler i Baghaanden, for jeg har ikke
læst et Stud! det kan man kalde at erobre med
Forstand! — Men det er ikke nok at gjøre Erobrin-
ger; man maae ogsaa forstaae at bevare dem man
har gjort. — Naa, saa lad os da nu forfærdige
Forteegnelsen! — (Han aabner Vadsækkene, og Du-
breuil, Lecourt og Duval hielpede ham at temme den). —
En grøn Silkevest — En sort Fløjelsvest med
Tryndser og Steenkulsknapper — en Pung til at
sætte i Rækken. — Jo! jo! — End videre: en
Guld - Hattekræmpe — en ditto af Sølv - Folie
med gule og grønne Cantillier!

Belmont. Ey! ey! det lover noget!

Robert. Bitterhed! det troer jeg! —
Denne Stads har vist tilhørt en eller anden lille
Grand d'Espagne! — En Rulle sort Lærred! Der
staaer malet nogle store hvide Bogstaver paa den!
Hvad fanden mon det kan være?

(Han breder den ud og læser):

„Al mulig Sygdom, Pine, Soet
 „den store Carlos strax kurerer!
 „Han gjør hvad aldrig før var troet;
 „hans Kunst Alverden admirerer!“

(Efter et Ophold): Ak! ak! jeg var allerede midt inde i saadan en behagelig Drøm, og nu da jeg vaagner op, er det som om jeg fik et Slag paa Øret! — Hele Kramtisten er jo ikke andet end et Dvælsalver-Skildt, som er sat paa flette Vers, for at gjøre Tingene mere bevægelig!

Belmont. Ha! ha! ha! — Og det mærkværdigste er Esculapens store Beskedenhed!

Robert. Indbildsk som en slet Poet! Det er Hip som Hap! det Slags Folk ligner altid hinanden. — (han tager en tyk Bog op af Badsækken). En stor Skrolle fuld af Papiirer! Ah, den maae vi see! Om det nu var lutter Anviisninger og Bexler paa Sigt!

Belmont. Ha! ha! javist, et heelt Riis Papiir med Anviisninger og Bexler paa Sigt!

Robert (blader Papiirerne igiennem): — „Attest fra Corregidoren i Aguilar, at den store Doctor Carlos har viist en stikkelig, sømmelig og upaaklægt

lig Opførsel;” — dette Skudsmaal er dateret fra i Overgaars! — (han læser igien): „Kureret Princessens af Asturiens Nøse for en Forknyttelse i Kirtlerne. Kureret de samtlige ærværdige Fædre i Carmelitter-Klosteret i Sevilla for hidsig Feber, ledsaget af en stem Naptus i Hiernen. — Kureret Donna Olympias Kat for Snue og Trangbrystighed. — Kureret en Dandsferinde i Madrid for —”

Belmont. Ha! ha! men hold nu op med det Gias! Du bliver ikke færdig til i Morgen tidlig!

Robert. Ja, ja! saa lad os da læse Resten en anden Gang! En — to — tre — fire — fem deilige mørkeblaae Livreer med sneehvide Snore! — Men nu kommer det Bedste, det Solide: Guldet, Sølvet, Juvelerne! — Her skal I see! —: En guldgalonneret Kiole og Vest! — En sølvgalonneret Ditto! — ha! ha! hele Perus Rigdomme ere Trøbne ind i denne Vadsæk! — En galonneret Hat! — To Par herlige Silke-Buxer — ligeledes galonnerede! ja, Galonerne ere sagtens kun smalle; men det er dog Galoner! — (Han gnider paa Galonerne og lugter til dem). O, den Kieltring! o, den Tyv!

Belmont. Hvad fattes Dig, Robert?

Dubreuil. Hvorfor skriger Du, Camerad?

Robert. Det er altsammen uægte! noget forbandet Snavs, ligesom hans Medicamenter! — Galonerne lugter saa irrede som en gammel Kobberpotte! — Dersom de havde været ægte, kunde vi dog have faaet en halv Snees Ducater hver, ved at brænde dem ud. O, det lumpne Uffum! — Være endda hans Pengepung laae paa Bunden af Badsækken! jeg maae ses ad! — (han tager adskillige smaa Æsker op af Badsækken, og læser Opkrivterne): „Piller for den faldende Syge;“ — jo, det er noget hjerterstyrkende Gods! — (han læser): „Piller for Chiragra, Gonagra og Podagra!“ — O, saa gib Du! — — (han læser atter): — Piller! — og Piller! — og intet andet end de forbandede Piller! — Naar, saa gib ogsaa Guden pille Dig, Din Hunde-Dvælsalver!

Lecourt. En herlig Fangst! ha! ha! ha!

Duval. Jeg gratulerer Dig med Dit Hittes gods, Robert! ha! ha! ha!

Dubreuil (ironisk). Hele Perus Rikdomme ere krøbne ind i denne Badsæk, Robert! — ha! ha! ha! — (Belmont, Dubreuil, Lecourt og Duval rogger. see.)

Robert. Ja, lee I kun! Jeg har dog ikke spildt min Gang! og det er det, som træffer mig! De tre Muulæsler ere dog noget værd; store, raske Dyr —

Belmont (leende). Tag Dig i Agt, at de ikke ogsaa ere vægte!

Robert (staaer sig pludselig for Panden og begynder at hoppe omkring). Jeg har fundet det! jeg har fundet det!

Dubreuil. Verus Riigdomme?

Robert. Jeg har fundet det, siger jeg Jer! Leve Robert! leve de vittige Hoveder!

Belmont. Jeg troer, at Karlen bliver gal! — Hvad har Du fundet, Menneſte?

Robert. De Viſes Steen — et ſikkert Middel til at hielpe os ud af al vor Rattepine. I leer? — ja, ja, den leer bedst som leer ſidſt! — Galder paa Jeres Knæe, og beundrer den store, ſublime Idee, ſom jeg nu ret ſtrar vil meddeele Jer!

Belmont. Lad os forſt høre den!

Robert. Ja, Lieutenant, De vil nok ſætte et alvorligt Anſigt op, og tale om Galſkab og Hofuſ-pofuſ, men hertil er det nu hverken Tiid eller Sted; derfor, Gud velsigne Dem, giem det til en anden

Gang, og find Dem i Tingen som den er! Lad os spille Comedie, og rede os ud af denne Knibe, uden at slaas med et heelt Regiment, og uden at lade os hakke til Plukkeskif!

Belmont. Hvad er det da egentlig Du har i Sind?

Robert. Jeg tager Doctorens Klæder paa, og De og de tre andre forklæder sig som mine Tienere. Jeg sætter mig op paa det bedste Muulæsel, og I driver de to andre foran Jer. — Saaledes holder vi ganske rolig vores Indtog i Ulgel; vi stiger af i det bedste Vertshuus, prunker og praler, drikker god Wiin og lever heit, — det giver strax Folk store Tanter om En! — vi tager Livet af de Syge, gjør alle dem syge, som befinder sig vel, spækker vore Lommer med Folkenes Penge, og gaaer saa videre fort ved Hielp af Hunde-Doctorens Attester!

Belmont. Du vil være Doctor, Du?

Robert. Jeg saavel som en anden! Det er det letteste af Verden, det!

Belmont. Ha! ha! nej, det er alt for naragtigt! Du Doctor?

Robert. Ja, ret jeg! Uforskammenhed og Rye — det er Bløden af Medicinen!

Belmont. Du er bamsat stem imod Facultetet! Og alligevel, naar Du selv bliver syg, saa —

Robert (afbryder ham leende): — Saa gaaer det mig, ligesom de Folk, der kiender Gruentimmerne, og dog ikke kan undvære dem!

Dubreuil. Lad os nu ikke tale om Gruentimmer, men om vore Affairer! Altsaa er Du da nu Doctor?

Belmont. Og vi andre skal lade os nøye med at spille Quaksalverens Tienere!

Robert. Hm! det Sag er saamæn ikke at foragte! Desuden, hvad kan jeg vel giøre Jer til andet? Forskaaer I Latin? — Kan I snakke om græske og chaldæiske Planter, om China, Jalaprod, Rhubarbara, Dyvelsdrak og Cajaput-Olie? Kan I citere gamle Auctores, naar I kommer I Knibe, vaase ganske alvorlig og sprænglærd i hele Klokketimer og mage det saaledes, at Folk, der ikke har forstaaet et Ord af hvad I har sagt, alligevel forlader Jer baade fornøiede og forbausede? Nej, I skal være mine Tienere, slet ikke andet end mine Tienere! — Nu maae vi randsage vore Paffenilleker, og udmundere os det bedste vi kan!

Belmont. Hvad siger I dertil, Brødre?

Dubreuil. I alt Fald synes mig det er sik-
kere end at blive her.

Lecourt. Det synes mig med.

Duval. Ja, jeg ogsaa.

Belmont. (leende til Robert): Nu velan, Hr.
Doctor Medicinæ! De har ganske over os at Befale!
(Duval og Lecourt pakke igien alleting i Badsækken.)

Robert (i en tragisk Tone): Kom an, Maurer,
Castilianere, Arragoniere! uden andet Baaben end
mit Doctorskab ædsker jeg Eder til Evkamp paa Liv
og Død! Uden andet Baaben end mit Doctorskab,
min Medicin og mine Recepter er jeg værre at binde
an med end en heel Krigshær, og Nederlag, Udelæg-
gelse og Død skal allevegne følge i Hælene paa mig!

Belmont (leende). Ved Du hvad, Robert:
det var patriotisk handlet af Dig, om Du meddeelte
Regjeringen Opdagelsen af dette sikkre mordiske Baa-
ben. Du er en stor Mand! det, som alle vore
Physici saalange har søgt forgieves, det har Du
fundet i et Øjeblik's Enthousiasme!

Robert. Deres Idee er god, glimrende og
især splinterny! Ja, vi maae sende en Bataillon
Doctore ud iblandt vore Fiender! Hvor de kommer,
vil de gjøre Underværker uden Beføstninger og uden

Fare, — og vi vil befinde os meget bedre, naar de først
 ere ude af Landet. — Jeg seer allerede, hvorledes Es-
 termælet tager sin u dødelige Grav-Stikke, og sætter
 mit Navn i Spidsen for alle de franske Heltes! O,
 denne Tanke henriver mig, opflammer mig — den
 gier mig til et nyt Menneske! Men lad os ikke bære
 os ad som salig Fader Homers Helte, og spille den
 kostbare Tiid med unyttig Snak; nej, Brødre, lad os
 marschere lige mod Fienden, forbause hele Verden,
 og hugge ned for Fode! (De slynge allesammen Armene
 om hinanden, og gaae saaledes bort.)

A n d e n A c t.

Skuepladsen forestiller en Stue i et Vertshuus. Indgangsdøren paa den eene Side; ligeoverfor et Cabinet, og to Dørre i Baggrunden. — Et Destilleertøi med Ild under; en stor Terrin; adskillige Serpentin-Mortere; nogle Sigter med dobbelt Bund; en Mængde firkantede Apotheker-Flasker; smaa Draabe-Flasker, Pille-Kæsker, o. s. v.

Første Scene.

Robert (meget riigt og naragtigt klædt); Belmont, Lecourt, Dubrenil og Duval (i prægtige Livreer).

Robert. Naar, kom vi dog ikke nu ind i Byen, som vi ser ikke tørde nærme os til! Jo, jeg veed nok, hvad jeg gier! Her har vi det jo ret mageligt og godt, og oven i Kiebet har vi en Matador-Mine, som har noget at betyde, og sommetider er den lige saa god som rede Penge!

Belmont. Ja, hidtil er rigtig nok alting gaaet godt; men tag Dig vel i Agt hvad Du gier!

et eeneste Tusentasteri var nok til at røbe os, og af og til kan Du dog ikke være Dig for at lade Robert stikke igiennem, og giøre Dine sædvanlige Spilopper.

Robert. Spilopper? Jeg giør aldrig Spilopper i vigtige Sager! Hele Expeditionen hviler jo paa mig! Væ kun lidt, I skal see, hvor jeg snart skal være lærd og grundig, og snart snu og behændig! — I ere jo ikke andet end Subalterne; her i denne Pande ligger Planen til hele Jeres Lykke!

Belmont. Du lover meget!

Robert. Og jeg holder alt!

Belmont. Husk vel paa, at Du nu ikke længer har min Klogskab til at lede Dig. Jeg kan ikke give Dig Raad, undtagen naar vi ere allene, thi det sømmer sig vel ikke, at Tjeneren offentlig siger Doctoren hvad han skal giøre. Men lad os aftale, at jeg kniber Dig i Armen, hvergang Du forplumrer Dig.

Robert. Jeg troer, at De anseer mig for en Skolepog! Siig mig engang: hvem kan vel udføre en dristig Plan saa godt, som den, der har lagt den? Hvem kan, saaledes som Opfinderen, forudsee Besværligheder, faae Bugt med Forhindringer, og endogsaa omstabe Vanhæld til uventede Fordele?

Dubreuil (smilende). O, den Indbildstthed!
den Indbildstthed! — —

Robert (afbrøder ham): — Klæder ikke saa
ilde for en Mand med Genie.

Dubreuil (ironisk). Som Du, Robert!

Robert. Som jeg, Dubreuil! — Men lad
os holde op med denne familiale Tone, der dog tid-
lig eller sildig vilde røbe os! Væn Jer fra nu af
smukt til at vise den skyldige Respect og Verbødig-
hed! —

Dubreuil (leende). Verbødighed! —

Robert (i en myndig Tone): Ja, ret Ver-
bødighed, Monsieur Person! Han er min Tiener, og
det beder jeg, at Han vil huske! — (igien i sin egen
Tone): — See saadan maae jeg prøve de Scener vi
vil spille, dersom de skal blive naturlige! — Nu
maaе enhver passe hvad han har at forrette. —
Hvad er det for en skammelig Uorden, der er i mit
Laboratorium? jeg maae sige, at den gjør hverken
Jeres Glittighed eller Jeres Forstand nogen Vre!
Hm! nej, vil man engang see! — (til Belmont): Tag
dog Beenene med sig, min Kiære! Han er saa doven
som en stor Herres Lakay! — Alting maae være i
en symmetrisk Orden; alle mine herlige Apparater

maaе strax falde i Vinene; alleting, lige indtil den
 allermindste Pille-Æske! Hører I det, Karle? —
 O, I ere nogle Ignoranter, nogle Idioter, som slet
 ikke veed at sætte Tingene i et fordeelagtigt Lys!
 (Belmont, Dubreuil, Duval og Lecourt ordne alleting
 leende).

Belmont. Ha! ha! den Løne klæder ham
 ret fortreffeligt!

Robert. Ja, ikke sandt, Lieutenant?

Belmont (kniber ham i Armen). Lieutenant! —
 Der har vi strax den forsigtige Herre!

Robert. Au! — det er den bamsatte
 Bane! —

Belmont. Som Du ikke kan lade være at
 følge.

Robert. Og som beviser hvor nødvendigt det
 er os at have et Øye paa hver Finger! — Dubreuil,
 Duval, Lecourt, Jer tre dømmer jeg uden Naade og
 Barmhertighed til at tie bom stille! I maaе ikke
 sige et Ord uden i det allerførste Nødsfald, og saa
 maaе I endda efter en vis stor Philosophs Forskrift
 først vende Tungen syv Gange i Munden, førend I
 understaaer Jer at aabne den!

Dubreuil. Den store Doctor Carlos har ret
 høye Tanker om os, maaе man sige!

Robert (til Belmont): De Lieut — — (for andre Venner): — Han, min Kiære, tænker altid før end Han taler; Ham gjør jeg til min Factorum, og Han er den eeneste, som har Tilladelse at tale til mig.

Belmont (bucker meget dybt). Viis og høylærde Hr. Doctor! Jeg skal søge at gjøre mig værdig til det Fortrin De beærer mig med!

Robert (klapper ham paa Skulderen). Godt, min Ven! det er den rette Tone. Jeg er ganske fornøjet med Hans Debut; bliv saa ved, saa kan der med Tiden nok blive noget af Ham!

Belmont. Nu er Laboratoriet i Orden. Har Herren noget at befale os?

Robert. Læs smukt Opskrifterne paa Flaskerne og Væskerne; classificer alle Navnene i Jeres Hukommelse, og naar jeg forlanger noget, saa maae I paa Timen vide, hvor det staaer. Det er altid en meget god Ting at lade som man er en Virtuøs i sin Kunst, endogsaa da, naar man ikke selv veed hvad man gjør.

Belmont. Destilleer-Tøyet begynder at gaae; skal Kolben sættes til?

Robert. Det forstaaer sig! Det burde jo allerede have været gjort for længe siden; men man skal sige Jer Mennesker alleting! Tag Jer i Agt for at spille en eeneste Draabe, thi jeg har kommet tolv Glasfer Madera deri.

Dubreuil. Madera!

Robert. Naa, naa, bliv kun ikke bange: vi har endnu hundrede tilbage i Glasfer Forret! — Heraf faaer vi nu det herligste Brændeviin, som vil være meget tienligt for en fordærvet Mave, og til at fordrive de Qualmer, som man faaer af Morgenlusten.

Belmont. Deres Belviished tænker paa alleting!

Dubreuil. Du vil vist blive forfærdelig plaget af Qualmer, og jeg frygter ogsaa meget for min Mave!

Robert. Respect! — Jo bedre Medicinen smager, jo mere vil Folk bruge af den, begriber I ikke det? — Naar Spiritussen er færdig, saa læg en Pakke Campher og — et Stykke Meloten Plaster ved Siden af den, — blot for et Syns Skyld.

Belmont. Meloten Plaster? Har Signor Carlos kanskee ogsaa i Sinde at dyrke Chirurgien?

Robert. Ney, Gud bevare mig derfra! Chirurgien er en respectabel Kunst, som er grundet paa den sunde Fornuft, og mine Herrer Colleger, Doctorerne, maae ikke tage mig det ilde op, men for den har jeg den sterste Erbedighed.

Belmont. Jeg hører nogen komme!

Robert. Paa Jeres Post! og husk paa, hvad I gior!

Anden Scene.

Robert. Belmont. Dubreuil.

Lecourt. Duval. Clara.

Clara. Befaler Signor Carlos at spise til Aften?

Robert. Det forstaaer sig! Seer jeg vel ud som en Mand, der ikke spiser til Aften?

Belmont. De kiender ikke Doctoren ret. Han holder slet ikke af Diæten, og han passer meget neyagtig at giøre sine fire gode Maaltider om Dagen.

Robert (til Belmont): Min Ven, pas hvad I har at forrette, og væn Jer en anden Gang af med den Bane at blande Jer i Samtalen, og give

Jeres Stilling i Lauget med! Det er noget, som klæber meget ilde! I er saa god at svare naar I bliver spurgt, og for Resten tie stille! Hører I det, Domingo?

Belmont (sagte). Jeg hedder Domingo! aha, det maae jeg huske!

Robert (til Clara): Siig mig nu engang, min tiere Moder, kan man faae noget Godt at leve af hos Hende? Det Hun før lod os faae var meget simpel Kost.

Clara. Ja, gode Herre, det var jo heller ikke andet, end lidt at bide paa, og desuden var jeg ikke belavet paa at tage imod Dem; men Herren skal vist blive fornøjet med Aftensmaaltidet.

Robert. Det er brav! Jeg bryder mig aldrig om hvad det koster, men jeg vil have det Allerbedste og Lækkreste, som tænkes kan. Fransk Ristekken — ti, tolv gode Retter, det er nok!

Clara (forundret). Ti, tolv Retter?! — for Herren allene? (sagte) Ham er der noget at fortiene ved!

Robert (forlegen). For — for mig allene? — nej vist ikke, vist ikke, min tiere Moder! — mine Folk spiser ved mit eget Taffel.

Clara. Ved Herrens eget Taffel!

Robert. Alle vore Dyblifte ere helligede til Konsten. Vi arbejder paa en vigtig Opdagelse, og alle vore Maaltider ere lærde Afhandlinger og Dissertationer, som sigter til det menneskelige Kiøns Velværd. Døt derfor kun til fem Personer, og lad os saa tænke paa vores Natteleye!

Clara. Naadige Herre skal ligge i dette Værelse — (hun peger paa Cabinetsdøren). — Meublerne ere sagtens ikke synderlig paa Moden, men de ere deilig forgyldte og udgraverede; jeg har kjøbt dem paa salig Hertugens af Olivarez Auction.

Robert. Ja, ja, saa vil jeg da tage til Takke med salig Hertugens Seng! Og mine Følk, de kan jo ligge inde i det Værelse. (Han peger paa en af Dørene i Baggrunden)

Clara. Ney, ney, det gaaer ikke an! der logerer Don Alvar, en ung Herre fra Guipuscoa. Det stakkels unge Menneske! han havde sig en Riisreste her i Byen, og nu er hun død og borte! Han er ventelig gaaet ud at spadserere, for at forstaae Sorgen; men han kommer vist tilbage i Aften. Af ja! Døden er Hvermands Herre! Det er ret en

meget rørende og bedrøvelig Historie; nu skal jeg fortælle Dem den —!

Robert (afbryder hende): Det haster ikke! vi kan faae den til Frokost i Morgen. — Hun har ellers fuldkommen Ret, at det gaaer ikke an, at fornærme Don Alvar og tage hans Værelse fra ham; men mine Folk maae dog ogsaa have et anstændigt Nattesoye.

Clara. O! de skal faae et Logis, saa herligt, at ikke nogen Prinds skulde skamme sig derved! — jeg vil lade dem ligge i mit Nvistskammer oppe under Taget.

Robert. I Hendes Nvistskammer oppe under Taget? det er da ogsaa et forbandet hundst Logis!

Clara. General Rabbis Folk laae der saaman for aatte Dage siden, da han gjorde sin Retirade med Posten, for at komme desto hurtigere afsted.

Robert. Ja, saa kan Nvistskammeret da være godt nok. Men det er sandt: har Hun hængt mit Skildt ud?

Clara. Det forstaaer sig, naadige Herre! Der staaer over tyve Personer uden for Døren og læser paa det.

Robert. Det er godt! det er meget godt! Jeg har allerede talt med Corregidoren, og faaet

Hans Tilladelse til at øve Lægekunsten her i Urgel. —
Jeres Hr. Corregidor er ellers brav dum.

Clara. Ja, det siger rigtig nok alle Folk;
men han har Penge.

Robert. Og ved Hielp af dem smutter man
da let ind i et stort Embede, hvis Pligter man op-
fylder ganske smaat — ganske smaat!

Clara. Naadige Herre har saamen Ret.

Robert. O, det er et herligt Middel for
Dokterne til at komme i Embede, thi de vittige
Hoveder pleyer sielden at være Capitalister! — Men
her nu engang: har Landet her Overflodighed
paa —?

Clara (afbryder ham): Paa Producter?

Robert. Nej, nej: — paa Sygdomme!

Clara. I forrige Tider befandt Folk sig, Gud
skæ Lov! meget vel; men siden Krigshærene ere kom-
met til at ligge her i Nærheden, saa har hele Byen
faaet Feberen.

Robert. Altsaa er det et godt Nar? ih, det
er jo charmant! Jeg skal tage den hele By i Kuur.
— Men der er vel ogsaa noget at variere med:
Hverdagsfeber, Andendagsfeber, Hidsigfeber, For-
raadnelsesfeber? ikke sandt?

Clara. O ja, min Herre! Vi har nok af alle Slags Febere!

Robert. Hvor det fornøyer mig! — Naa, saa har De da vist ogsaa mange Doctore her i Byen?

Clara. Nej, vi har kun een.

Robert. Og endda saamange Sygdomme? ih, det er forunderligt! — Er den Doctor, De har, ung?

Clara. Nej tvertimod.

Robert. Det er Ket! De unge Doctore giere ikke andet end snakke om deres Kurer og deres forskellige Methoder; det er noget, som jeg slet ikke kan lide.

Belmont (sagte). Ha! ha! det troer jeg nok!

Robert. Altsaa er Jeres Doctor gammel?

Clara. Ja vist; og fuld af Gigt og Podagra! Kort sagt, Manden er ganske udygtig.

Robert. Udygtig? Altsaa daer der vel ingen her i Urgel?

Clara. Nej, Naturen hjælper, og Folt kommer sig glatvæk af sig selv.

Robert. Det er den sikreste Maade, men det er ogsaa den langvarigste. Nej, da har jeg en Methode, som gjør alting af i en Hast, — o, den

vil undre Jer, naar I seer den! — (til Belmont):
Domingo, see, om vi har flere tilbage af Pillerne
for de smitsomme FEVERE.

BELMONT. Nej, Herre, de sidste bleve op-
brugte i Aguilar.

ROBERT. Ih, Gud bevare 's, Domingo!
saa maae der laves nogle igjen, og det jo for jo hel-
ler! Tag to Unzer Gummi Arabicum, et Lod Rha-
barbara, tre Quintin China, og en lille Dosis Fen-
nikel-Band, og kom det saa altsammen i en Decoct
af Røver-Veddike, saa bliver Pillerne gode, for
det er den rette Proportion!

BELMONT. Skal skee, Herre! — (De lave
Piller af det første det bedste, som de finde.)

DUBREUIL (sagte). En gradueret Doctor kun-
de ikke vaase bedre!

ROBERT (til Clara): Jeg er Hende Mand for,
min fiere Moder, at de der kommer i Kuur hos mig,
skal ikke lide længe. Nu maae Hun ogsaa gierne for-
tælle Folk, hvilken Mand Hun har i sit Huus, og
hvis der kommer nogen og spørger om mig, saa viis
dem kun herop.

CLARA. Jo, det skal jeg nok! har gode Herre
inter videre at befale?

Robert. Nej, nu ikke! Gaae Hun nu kun ned i sit Kioffen, og lav os et Maaltid, som Hun kan have Tre af! Sørg godt for mine Munkelæser; giv dem et Par Stiepper Havre og Strøelse lige op til Halsen! (Clara gaaer).

Tredie Scene.

Robert. Belmont. Dubreuil. Lecourt.
Duval.

Belmont. Men hvad tænker Du paa, at give saadanne Befalinger? Der er kun ti Ducater i det unge Menneskes Pung; inden Aften har vi ikke en Skilling tilbage!

Robert. Ikke en Skilling tilbage? Ja, men jeg har i Sinde at mage det saaledes, at vi beholder alle de ti Ducater. Man betaler først, naar man flytter ud! siger man for et gammelt Ord, og det har altid været mit Balgsprog.

Belmont. Men hvormed vil Du da betale alle de banfattede Udgifter Du sætter os i?

Robert. Men skal vi ikke nu til at sætte den menneskelige Lettroenhed og Skrobelighed i Contribution? — En heel By, der har saaet Feber, hvor

der kun er een Doctor, og hvor Corregidoren er en Doømerpande, der lader fem være lige, og ikke bryder sig om nogenting; det synes mig dog man kan kalde en herlig Gangst! — Men lad os endogsaa sætte det Allerværste, at Lægekunsten ikke indbringer os noget; ih nu, saa skal Muulæsterne betale, og vi vænner os smukt igien til at ride paa Apostlernes Heste!

Belmont. Væd alle de tre Muulæster op! Men har Du da i Sinde at blive her i sex Uger?

Robert. Væd De hvad, Lieutenant: man lever forbandet slet i de Spanske Fængsler! Troe De mig: god Mad og Drikke og nogle Dages Hvile vil bekomme os meget vel, og styrke os til Marschen.

Belmont. Men jeg synes, at vi bør ikke spille den kostbare Tiid her.

Robert. "De synes! De synes!" — I Regimentet lystre jeg Dem; her maae De lystre mig! Er jeg Herre eller ikke, hvad?

Belmont. Jo, vi behøver kun at lade ham raade sig selv, saa vil der komme noget smukt ud af!

Robert. Blot fire Dage, Lieutenant! fire smaa bitte korte Dage! De seer, at jeg er god at komme tilrette med.

Dubreuil. Fire Dage, Lieutenant!

Duval. O, ja, blot fire Dage!

Lecourt. Det er dog ikke formeget forlangt!

Belmont. Nu vel! siden I endelig vil, saa fire Dage da! — men saa ikke en Time mere!

Robert. Ikke en Time mere, paa min medicinske Siel og Salighed! — Men hør, gaae nu lidt omkring i Byen, og gior Stads med mit Livree. Hvem veed? kanske I ogsaa kunde giøre en eller anden Opdagelse —

Belmont. Han har Ret!

Robert. Gaae nu; — men glem ikke Aftensmaden, for I begriber nok selv, at det anstaaer mig slet ikke at vie paa Jer!

Belmont. Har naadige Herre ellers intet at befale sine ringe Tienere?

Robert. Jovist! jovist! Spank dygtig omkring, stik Næsen i Sky, og gior Jer Umage for at see brav nævise og impertinente ud; det giver strax Folk høye Tanter om Jeres Herre. Allomarsch, affted, I stakkels Tølpere!

Belmont, Dubreuil, Lecourt, Duval (bukke meget dybt). Som Herren er, saa følge ham

Svende! Naadige Herres underdanigste Tienere! ha!
ha! ha! (De gaar leende ud).

Fjerde Scene.

Robert (allene). Ha! ha! ha! Jeg kan ikke
bare mig for at lee, naar jeg tænker paa den Rolle
som jeg spiller! Jeg Doctor! ha! ha! det er alt-
for naragtigt! Men hvem er dog ikke en Smule
Dvaaksalver her i Verden? Lykkeridderen, som jager
efter et riigt Partie. — Tremarksmanden, som er
brændemærket med offentlig Foragt, og alligevel op-
laster sig til Cædernes Dommer. — Sværmeren,
der slukter Oplysningens Fattel i Despotismens og
Overtroens Morads, og saamange andre, som jeg
giern kunde nævne — ere de ikke mere eller mindre
Charlataner? Naar enhver griber ret alvorlig i sin
egen Barm, saa vil maaskee ingen have noget at
bebrejde mig!

Femte Scene.

Robert. Carlos.

Carlos. Er det ikke Signor Carlos, som jeg
har den Ære at gjøre min Compliment?

Robert. Jo, netop ham selv, min Herre! —
 (sagte) — Der er allerede een Kunde! — (høyt) —
 Behag at sidde ned. (De sætte sig).

Carlos. Jeg har over i tre Timer søgt efter
 Dem, og det med den største Ivrighed.

Robert. Gaa maae ogsaa mit Rygte være
 kommet her til Byen førend jeg, thi jeg har i det
 allerhøieste ikke været her i mere end tre Timer. El-
 lers maae jeg rigtig nok tilstaae, min Herre, at
 Publikum har allevegne, hvor jeg har været, vist
 mig samme Agtelse og Opmærksomhed som De nu;
 man har allevegne kappedes om at tage imod mig
 og byde mig velkommen, og jeg har ogsaa altid
 svaret til de gode Tanker Folk havde om mig, og
 fuldkommen retfærdiggjort deres Tillid til mig og
 min Kunst.

Carlos. Efterat jeg havde streiffet giennem
 alle Gaderne i Urigel, fik jeg da langt om længe Oye
 paa Deres Skildt, og jeg takker ret min gode Stier-
 ne, fordi jeg har været saa lykkelig at finde Dem.

Robert. O, De er virkelig alt for galant,
 min Herre!

Carlos. Jeg kunde have sparet mig selv me-
 gen Løben og Renden, dersom jeg strax var gaaet

hen til dette Vertshuus; det er temmelig bekjendt;
og min Herre logerer sig vel altiid ind i de bedste
Vertshuuse?

Robert. Javist; det pleyer jeg rigtig nok!

Carlos. Ja, det er ganske naturligt, at en
Mand i Deres Fag gider gierne levet godt.

Robert. O, overmaade gierne! det er just
min Drm!

Carlos. En god Mundfuld Mad —

Robert. Og saa et godt Glas Vlin til. Vi
Lærde, som maae sidde og slide og slæbe i vore Stu-
deringer, vi gider altiid gierne gotte os lidt ovenpaa
ved et velbesat Bord — —

Carlos. Og ved — en lille Pige!

Robert. Rigtig, min gode Mand! ganske
rigtig!

Carlos. Det er heller ikke mere end billigt!
Men for at komme tilbage til det, som vi talde om:
jeg stod just og læsde paa min Herres Skildt, da
Deres fire Lakayer kom ud. De seer baade natte og
adrætte ud.

Robert. Ja, ikke sandt?

Carlos. Og de ere ret prægtigt klædte.

Robert. Det er et nyt Livree, som jeg har anskaffet mig i Aguilar.

Carlos. Saa? i Aguilar?

Robert. Ja, i Aguilar.

Carlos. Seer jeg ret paa samme Karle, saa giber de nok ogsaa gierne levet godt, og det er da heller ikke mere end billigt. De staaer ventelig min Herre hi i hans Studeringer?

Robert. Javist giøre de! De ere allesammen meget grundige og lærde T hymister.

Carlos. Ja, de saag ud til det!

Robert. Det er altid godt at have Folk, som man kan lide paa; de forstaaer Lægekunsten næsten ligesaa godt som jeg! — Men maae jeg nu ikke spørge, hvad der forskaffer mig den Ære af Deres Besøg?

Carlos. Behag blot at vie et Øyeblik! Min Herre har tre herlige Munkelæsser dernede — jeg saae dem just, da jeg gik over Gaarden! — og Vertinden fortalte mig ogsaa, at De havde bragt en stor Mængde Løyn og Pakker med Dem.

Robert. Med Tilladelse, er min Herre maa skee en af Skifterettens Folk? Jeg synes De har stor Lyst til at optage Fortegnelse over alt hvad De seer!

Carlos. Jeg kan ret godt lide, at min Herre ikke lader alle sine chymiske Studeringer hindre Ham i at besørge sin Pynt! Min Herre er jo saa udmayet som en af de hellige tre Konger, og man skulde sværge og forbande sig paa, at hele denne Maserade var bleven syet til min Herre!

Robert. Til Sagen, min Herre! Er De syg, og kan jeg være Dem til Tieneste?

Carlos. Ja, i en vis Henseende er jeg meget syg! Men da jeg ogsaa er en Konstbroder, saa kommer jeg i al Fredelighed for at raadsføre mig med min Herre om nogle Kurer.

Robert. Jeg taler ikke om mine Kurer; jeg lader Kurerne selv tale! — og fra den Tid, da jeg forlod Universitetet i Salamanca, saa besatter jeg mig aldrig med at disputere og perrorere over Konsten og dens Hemmeligheder! sligt foragter jeg! det er Begyndernes, Fuskernes, Bønhafernes Tilflugt!

Carlos. Ah! Saa min Herre har studeret i Salamanca? — Men med Tilladelse og uden at være nærværende: husker gode Herre ikke feil? — Skulde det ikke snarere være paa Beyen fra Aguilar her, til, at Han i Estermiddag har taget Graden? hvad?

Robert (sagte). Den Satan gaaer mig forbandet haardt paa Klingen! — (høyt). — Hvad behager?

Carlos. Kom kun og tilstaae, at De har ganske nylig lagt Dem efter Lægekunsten; endskiøndt De er en meget erfaren Mand i den Kunst at tilegne Dem andres Egenendom!

Robert (sagte). Hvad Fanden vil her blive af!

Carlos. Min kiere Ven, læg Haanden paa Hjertet, og tilstaae kun reent ud, — at Du er en Gavyv!

Robert. Tølp!

Carlos. Skieldsord ere ingen Grunde, og de rager mig ikke! Du veed meget vel, at ikke en Smuds af alt dette hører Dig til. Jeg er den virkelige Carlos; giv mig derfor paa Timen alt det tilbage Du har staalet!

Robert (sagte). Hvilket Hunde Møde! Giver jeg ham Tøyet tilbage, saa ere vi forlorne!

Carlos. Ha! ha! Dine Canailleries lyttes Dig ikke! O, Du stemme Tøv!

Robert. Ingen Skieldsord, det raader jeg Dig!

Carlos. Hvad!

Robert. Hør nu: Du blev overfaldet af Røvere i Eftermiddag; i Din Ungest tog Du Flugten, og lod alle Dine Sibensacker blive i Stikken. Siden vi nu ere under fire Dine, saa vil jeg rigtig nok tilstaae, at jeg tog til Takke baade med Dit Tøi og med Dit Navn, men jeg giver ikke noget deraf tilbage.

Carlos. Hvad siger Du! Giver Du ikke noget tilbage?!

Robert. Nej, slet intet!

Carlos. Ved Satan og alle hans Engle! det skal jeg lære Dig! Jeg klager Dig an for Corregidoren!

Robert. Det hjælper Dig ikke! ham har jeg i Lommen. — Og hvad vil Du vel desuden sige ham? Dine Papirer ere meget nøyagtige og omstændelige, og dem har jeg i min Vold. — Men det er det samme: — der har Du ti Ducater! — hjælp Dig nu, som Du kan, og kom saa ikke mere og giv mig heed i Hovedet!

Carlos. Hvad for noget! Stiele to tusende Piaastre fra mig, og saa hyde mig ti Ducater!!

Robert. Vil Du ikke have dem?

Carlos. Nej!

Robert (putter Pungen i Lommen igien). Saa kan Du lade være! saa beholder jeg dem med.

Carlos (srigende): Mit Gods! — mit Løp! — mine Muulæster! — mit Blod! — mit Liv! — mine Indvolde! — han slaaer mig ihjel! — jeg er død!

Robert. Vil Du holde Mund!

Carlos. Jeg vil srigere! — jeg vil hvine! — jeg vil kraale! —

Robert (støder ham hen mod Døren). Vil Du strax pakke Dig, forbandede Sludderfiævt!

Carlos. Jeg vil blive her! — (stamper i Gulvet). — Her vil jeg blive!

Robert. Jeg siger: Du skal pakke Dig!

Carlos. Nej!

Robert. Jo!

Carlos. Giv Slip paa mine Muulæster? mit Løp? mine Piller! det skulde jeg giøre? — Nej, Du skal give mig dem igien, eller ved Sanct Pancratius, jeg skal rive Dine Dine ud!

Robert. Det vil Du?

Carlos. Det vil jeg!

Robert. Du? (han tager en Stok og prygler ham). — Die Du kun, Din haardnakkede Knægt, og

lær nu for en anden Gangs Skyld, at det nytter ikke at have Ret, naar man har Skinnnet imod sig!

Carlos (Kriger): Hielp! Hielp! Hold paa Tyven, mine Piller! mit Tøi! mine Piller!

Robert. Ja, jeg skal pille Dig!

Siette Scene.

Robert. Carlos. Clara.

Clara. Ah, men alle gode Engle! har da Satan sluppen alle sine Djeule løs herinde!

Robert (kaster sig paa en Stool). O, det er en gal Mand, min kiære Moder! —

Clara. En gal Mand!

Carlos. En gal Mand! er jeg gal?

Robert. Ja. — Allerbedst som jeg staaer og taler med ham, saa kommer Raptussen over ham, og han begynder at prygle mig. Jo, det er en smuk Be-handling man er udsat for i Hendes Huus! Au! Au! Au!

Carlos (rasende). Han bestier mig, han prygler mig baade bruun og blaa, og saa skal jeg oven i Riøbet være gal! Ah, ved alle Helgene! jeg kunde nok have Marsag til at blive det.

Robert. Na, nu kommer Raptussen over ham igien!

Carlos. Jeg har en Raptus! — —

Robert. Ja, det veed jeg nok!

Clara (kalder): Diego! Pedrillo! Skynd Jer! kom herop! — (de komme ind). Jag dette gale, frakliffe Menneſte ud! — (hun peger paa Carlos). — og paſ vel paa, at han ikke ſlipper ind igien! (Karlene tage fat paa Carlos).

Carlos (vægger ſig). Mine ſtakkels Muulæſter! alt mit gode Tøy! — (til Robert). Aſſum! Gavſtrik!

Robert (til Clara). Nu kan Hun ſelv ſee, hvor gal han er!

Clara. O, gal, reent bindegat!

Carlos (til Robert): Ved Sanct Malachias! Du ſkal høre fra mig! — Mine Muulæſter! — mine galonnerede Klæder! — mine Piſſer! — mit Deſtillleertøy! — Bold! Bold! Jeg ſkal hævne mig! Jeg ſkal hævne mig! (han ſlæbes ud).

Syvende Scene.

Robert. Clara.

Robert (tører Svæden af ſit Anſigt). Na — aa — jeg kan ikke mere! — det er ude med mig arme

Menneske! Na, den stemme Pesthuusstem! han har bragt mig i en jammerlig Tilstand!

Clara. Jeg beder naadige Herre tusende Gange om Forladelse, fordi jeg var saa dum at lade ham komme ind!

Robert. Jo, Hendes Undskyldninger hjælper mig nok meget! Naar man fortærer saameget som jeg — spiser og drikker som en Prinds! — og saa endda være udsat for saadan en Bengels Grovheder!

Clara. Han sagde, at han var syg, og at han endelig skulde tale med Dem. (Hun læser Opskriften paa adskillige af Glasferne).

Robert. Jeg er bange for, at hans Sygdom vil bekomme mig ilde! (Han vil vende sig om paa Stolen). Au! au! Jeg er mörbanket! reent lemlæstet! Na! au! au!

Clara. Vie lidt, naadige Herre, her er noget; kanske det kan hjælpe; (hun læser): „Balsamiske Draaber for Contusioner, brændt Skade, Stød og Fald.“

Robert. O, ad Helvede til med de forbandede balsamiske Draaber!

Clara. Ih, betænk hvad De siger, naadige Herre! Deres egne Medicamenter!

Robert (fatter sig pludselig). Hun har Ret! jeg vidde ikke selv hvad jeg sagde! lad mig engang see paa dette ypperlige Arcanum. (sagte). Jeg er fangen! det er en Dosis af den rigtige Dvaksalvers Draaber; men jeg maae have dem til Livs, om det saa var Forgift! (Han sætter Glasfen for Munden med mange Grimasser, men da han først har smagt Draaberne, kommer han hele Glasfen paa eengang; sagte). Djeulen annamme ham! Det er min Siel ikke andet, end god ærlig Aquavit! Ha! ha! jeg mærker, at vi ere lige store Dvaksalvere begge to!

Clara. Naa, gode Herre! Hvordan er det nu med Dem?

Robert (reiser sig). O, nu er al Smerten forbi!

Clara. Ih, det var forunderligt, hvor hastig de Draaber kunde virke!

Robert. Ja, ikke sandt? Men min Natur er ogsaa vant til dem.

Clara. Ja, det troer jeg nok! — Befaler Herren, at jeg skal blive hos Dem?

Robert. Nej, gaae paa Timen hen og indgiv en Klage til Politiet. Det er mit inderligste Onske, at den Talsprian bliver spærret inde mellem

fire gode tykke Mure. Jeg kan slet ikke taale at see den Karl, og desuden er det noget, som Hun skylder sit Huses Vre.

Clara. Det er et hyperligt Raad, og min Mand skal saameen ogsaa strax følge det.

Robert. Ja, lad ham det, og pas især vel paa, at Knægten ikke kommer herind igien!
(Clara gaaer).

Attende Scene.

Robert (alene).

Nu har jeg dog virkelig god Grund til at anstille alskens sørgelige Betragtninger over Lykkens Ustodighed her i denne Verden! Himlen bliver sort, Stormen suser og bruser og brager, og just da vi skal til at nyde Hvilens Sødheder, saa bryder Uveiret løs lige over Hovedet paa os! Nu, enten maae det briste eller bære; jeg vil tage Mod og Mand's Hierte til mig. Helten maae aldrig forvivle, ikke engang i det Øyeblik Skibet sætter til med Top og Tavl!

Niende Scene.

Robert. Belmont. Dubreuil. Duval.
Lecourt.

Belmont. Vi har løbet hele Byen igiennem,
men vi har ingenting hørt.

Robert. Ja, da har jeg hørt desmeere!

Belmont. Vi har søgt at komme efter Gar-
nisonens Sindelag.

Robert. Hvad gaaer Garnisonen os an!

Belmont. For Dievlen! hvad er det Du
siger? vore Fiender!

Robert. O, her er kommet een der er meget
frygteligere end en heel Krigshær!

Belmont (smilende). Hvem er da det? en
Doctor?

Robert. Nej, en Dievel! Min Sofia —
den virkelige Carlos!

Dubreuil. Har Du seet ham?

Robert. Ja — og pryglet ham med!

Belmont. Pryglet ham? brugt Vold imod
Manden? hvorfor det?

Robert. Hvorfor vilde han bilde sig ind at
komme her og være nærværende?

Belmont. Him! jeg troer dog, at han har god Grund til at beklage sig.

Dubreuil. Ja, vel endogsaa til at strige og kraale en Smule.

Robert. En Smule? ja, men han gjorde en Helvedes Allarm! Han forlangde sit Løj tilbage, ikke paa en honet lemsfærdig Maade, men han vrælede af fuld Hals.

Belmont. Vi skal flye ham alting tilbage.

Robert. Ja, jeg vidste nok, at Lieutenanten vilde sælde den Dom!

Belmont (med Eftertryk). Han skal have alting tilbage, siger jeg! — Vil Du plyndre og ødelægge en Borger?

Robert. Vil De have, at vi skal giøre os alle fem ulykkelige? Skal vi selv gaae hen og give os an for Commandanten, og bede den høye Herre om at kaste os i Fængsel igjen? Nej, har vi sagt A, saa maae vi ogsaa sige B! Jeg er ikke saa ustadig i mine Planer! jeg har Charakter!

Dubreuil. Men kunde Du da ikke vel forudsæe, at Manden vilde erklyndige sig om hvor hans Løj var blevet af?

Robert. Hvorfor har I fire andre da ikke forudsæet det? For Ganden! man kan jo dog heller ikke tænke paa alleting!

Dubreuil. Ja, jeg troer ogsaa, at jeg begynder at kaste paa Rakken ad Forhindringerne! Lad os engang prøve paa at overvinde denne.

Robert. Jeg seer kun een Udvej: vi maae reise videre fort endnu i denne Aften, strax, paa Minutten, thi ellers kommer den Bavian vist igien og løber Storm.

Dubreuil. Han har Ret; lad os reise!

Duval. Lecourt. Ja, lad os reise! lad os reise!

Belmont. Nu vel! jeg samtykker deri; — men kun paa eet Vilkaar!

Robert. Og det er?

Belmont. Vi kan ikke nægte, at vi gjør denne Carlos stor Uret. —

Robert (fløer sig bag Øret). Hm! — gid vi kunde nægte det!

Belmont. Vi ere allesammen velhavende; lad os indgaae den Forpligtelse, saasnart vi kommer tilbage til Frankrige, at give Carlos fuldkommen Opreisning.

Robert (rækker Haanden). Top! det er et Ord!

Dubreuil, Lecourt, og Duval (ligeledes).
Det love vi!

Belmont. En Skurk, der sviger sit Løfte!

Alle. Og nu lad os reise!

Belmont. Og aldrig mere indlade os i slige Projecter!

Tiende Scene.

Belmont. Robert. Dubreuil. Lecourt.

Duval. Clara (kommer ud af Roberts Værelse med to tændte Lys).

Clara. Naadige Herre! nu er Bordet dækket.

Robert. Skriv mig min Regning! på Løvet i vore Badsække, hold mine Muulæsker færdige, og læs alleting paa dem! Om en halv Time reiser jeg!

Clara. Ey, naadige Herre —!

Robert. Jeg kommer igien i Morgen.

Clara. Men saa kan De jo gierne lade en Deel af Deres Løn blive her saalænge.

Robert. Ingen Fadderfladder! ingen Indvendinger! adlyd! (til sine Camerader): Til Bords!

Et Hønselaar at bide paa! — en Flaske Viin paa
 Galderebet! og saa fremad! fore! allomarsch!
 (de gaar).

Ellevte Scene.

Clara; (strax efter) Diego og Pedrillo.

Clara. Det var da en underlig Raptus, der
 kom over Doctoren! Denne pludselige Afreise forun-
 drer mig ret! Hm! men hvad skal man sige! jeg
 maae dog giøre hvad han vil have. (hun taler).
 Diego! Pedrillo!

Diego. Ja!

Pedrillo. Her er jeg!

Clara. Tag alt dette bort, og hold Docto-
 rens Muulæster særbige.

Pedrillo. Godt! (De bære alleting ud, undta-
 gen Terrinen).

Clara (sætter sig ved Bordet og skriver). Nu
 maae jeg da til at skrive hans Regning; Jeg nedes
 til at behandle ham en Smule christelig, for han sag-
 de jo, at han kommer tilbage i Morgen.

Folste Scene.

Clara. Alvar.

Clara. Ah! see der er jo den gode Don Alvar!
Naa, hvordan gaaer det nu?

Alvar (med forfælt Bedrøvelse). O, tal ikke
til mig! Jeg er ude af mig selv af Sorg!

Clara. Ak ja! det har De Uarsag til! At miste
saadan en smuk Kiæreste!

Alvar. Jeg beder Dem, lad mig dog være!
Det er jo kun at oprive mit Hjertes Saar!

Clara. Og at miste hende paa saadan en
lumpen Maade! eene og allene for en gammel gierrig
og dum Farbroders Skyld! — Han græd rigtig nok
dengang Riisten blev bragt hen i Familie-Begravel-
sen; men da var det Tiid! — Det var vel ogsaa
mere, fordi han nu ikke kunde komme til at sælge
Signora Rosalina til den stygge gamle Frier, som
han vilde tvinge hende til at ægte.

Alvar (sagte). Bravo! de har ingen Mis-
tanke!

Clara. For saadan en Gnier at være, har
han ellers ret grebet sig an ved Ligets Bisættelse. —
Følget var meget talrigt, og det vilde have lindret

Deres Smerte, Signor, dersom De havde seet, hvilken Stads man gjorde af den Afdøde.

Alvar. O, det var et Syn, som vilde have dræbt mig paa Stedet!

Clara. O, med Deres gunstige Tilladelse, det var saamen ogsaa at drive Kierligheden alt for vidt! At man begræder sin Kærestes Død, see, det er ganske naturligt! men Herre Gud! naar man er paa Deres Alder, saa søler man Trængsel til at elske, og en anden Skønhed vil nok snart —

Alvar (afbryder hende): Tal ikke ud! O Gud! Hvem kunde jeg elske efter Rosalina! — (sagte) — Alting er sikkert!

Clara. Ja, det er sandt: det var en Pige, hvis Lige man skal lede om! Sanct Nicolaus sørge for hendes Siel! — Men lad os nu lade disse sorgelige Tanker fare, og tænke paa det Solide: De vil vel spise til Aften, Signor?

Alvar. Nej, det er mig ganske umuligt! — (sagte). — Jeg spiste til Middag Klokken syv.

Clara. Miste Appetitten! nej, det er dog alt for galt! det taaler jeg slet ikke! Jeg vil lade dække til to Personer, og saa skal jeg holde Dem med Selskab. Jeg skal fortælle Dem nogle lystige Histo-

rier; troe De mig, det skal nok more Dem og adsprede Deres Sorg.

Alvar. Nej Tak! jeg vil helst være eene. — (sagte). Den Kielling faaer aldrig affladdret, og jeg vil endnu i Aften tale med Alonza; jeg har meget at afgjøre med hende.

Clara. Hvad? gaaer De, Signor? kan De virkelig nænne at sige mig nej?

Alvar. Ja. (Han gaaer ind i sit Kammer.)

Trettende Scene.

Clara (allene). Der kan man see, hvad der kommer ud af saadanne gamle Knarkes Sierrighed! Den smukkeste Pige i hele Urgel er forelsket i dette vakre unge Menneske; Farbroderen er en gammel Stielm, der vil sælge hendes Haand til en af sine svindsottige Laugsbrødre. Vips! døer Pigen af Sorg; — Elsteren bliver ganske desperat, og det som værre er: — han mister al Appetit! — O, den forbandede Corregidor! den ni Gange forbandede Corregidor!

Fiortende Scene.

Clara. Belmont. Robert. Dubreuil.
Lecourt. Duval.

Robert (til Clara): Nu hurtig! Regningen!

Clara. Her er den, gode Herre!

Robert (seer paa den). Alatte Ducater! —
den er bamsat opskruet!

Clara. O, De seer jo ikke saa noye paa
Stillingen! — og desuden har jeg tracteret Dem,
ret som en stor Herre!

Robert. Og derfor skal jeg ogsaa klippes: —
"ret som en stor Herre!" — Naa, der har Hun sine
Penge, og nu farvel!

Clara. Jeg takker skyldigst! — Lykke paa
Reisen, naabige Hr. Doctor! kom snart igien!

Femtende Scene.

Belmont. Robert. Dubreuil. Lecourt.
Duval. Clara. Diego.

Diego. (løbende). Donna Clara! Donna
Clara! Aa! aa! Corregidoren! — den velbaarne
Hr. Corregidor er udenfor med den gale Mand, som
vi før kastede ud, og saa en heel Snees Soldater med

Bevahrer paa Natten! — De besætter hele Huset
og omringer det paa alle Randter, gjøre de!

Clara. Sancta Maria = Magdalena! jeg
arme Kone! hvad skal dog det betyde? lad mig komme
ud! lad mig komme ud! (Clara og Diego løbe ud).

Sextende Scene.

Belmont. Robert. Dubreuil.

Recourt. Duval.

Belmont. Naa, Robert! er det endnu læn-
ger muligt at skjule hvem vi ere?

Robert. Nej, jeg maae tilstaae, det er in-
gen let Sag; men alligevel lader jeg ikke Modet synke.
Gaae alle fire ind i Værelset ved Siden af. Jeg er
bange, at jeg blev perplex, naar jeg saae paa Jer,
og især naar Lieutenanten gav mig et af sine strenge
Ojekast. Jeg gik ventelig strax fra Concepterne, og
nu har jeg min Siel meget nødig, at have mine Tan-
ker samlede.

Belmont. Hvad vil Du da gjøre?

Robert. Det veed jeg ikke! Men gaae I kun
ind!

Belmont. Men, Robert, ingen flette Ud-
flugter, ingen uværdig List, thi ellers falder jeg strax

fra. Jeg erklærer, at jeg er Krigsfange, dersom Du glemmer, at Du er Soldat og ærlig Mand.

(gaaer).

Robert. Gaae blot ind! — (til Dubreuil). — Lad ham for Guds Skyld ikke slippe ud, Kamerad!

(de gaae ind).

Syttende Scene.

Robert (allene).

Nu er da Øyeblikket kommet, da man enten maae give Minen Luft, eller springe i Beiret med den! Hvem der har lyst kan nu vædde om Sagens Udfald, enten pro eller contra; men, oprigtig talt, saa holder jeg ikke en Skilling paa min Haand! — Dog, det gaae som det vil, nu maae man see Fienden faaet under Nive, og holde Dreene stive!

Attende Scene.

Robert. Don Sebastian. Carlos.

Clara. Bagt.

Don Sebastian. Orden og Rolighed! Ingen Hvirvlas! Een skal tale ad Gang n! — for dersom I taler i Munden paa hinanden, saa kan jeg ikke blive klog paa Jeres Sag!

Robert (sagte). Ja, det er tydeligt nok!

Don Sebastian (til Carlos): Jeg siger altsaa at dette Menneske — Naar! hvad er det jeg siger? Lad høre!

Carlos. Jeg siger, at jeg er bleven overfaldet af Røvere før i Eftermiddag, at jeg tog Flugten, at dette Menneske kom til, fandt hele min Bagage, tog den med sig, og tyvstjal alleting!

Robert. Jeg benægter den hele Sag som en skammelig Løgn!

Carlos. Og jeg siger, at det er sandt, hvert et Ord!

Robert. Men Beviserne?

Carlos. Beviserne?

Robert. Ja, ja, Beviserne! Retten maae dog vel have Beviser, førend den kan dømme!

Don Sebastian. Savist, Retten maae have Beviser! — Lad os see Jeres Beviser.

Carlos (peger paa Robert). Han har dem jo i sin Brevtaske.

Don Sebastian. Det forstaaer jeg ikke! det forstaaer jeg ikke, siger jeg Jer! Jeg maae ikke tale saa allegorisk! Nej, Klarhed, Tydelighed! — Hvad har han i sin Brevtaske?

Carlos. Alle mine Certificater og Documenter.

Robert. De Certificater og Documenter, som jeg har hos mig, ere mine egne, og de ere i den bedste Orden af Verden! — Men nu træder jeg frem som dette Menneskes Anklager, og beder Dem, gunstige Hr. Dommer, at høre min Klage.

Don Sebastian. Ih, men det er da noget forbandet Filteri med den Proces! — Begge Parter Anklagere — det strider jo baade mod Regler og Formaliteter! det er en Casus, som man endnu aldrig har oplevet! — Ney, der maae i det mindste være een Maleficient.

Carlos. Det er mig, som anklager!

Robert. Ney, det er mig!

Carlos. Jeg paastaaer —

Robert. Og jeg siger —

Carlos. At det er skændigt og skammeligt —!

Robert. At det er nedrigt og nederdrægtigt —!

Don Sebastian. Lys! stille! — stille, siger jeg! — Her kunde jo ikke et heelt Lands Ting forslaae! — Og min Fuldmægtig, som just er taget ud paa Landet at see til sin Wiingaard — han passer da ogsaa den rette Lind at reise bort! det er til at blive gal over! (til Carlos): J bestylder ham for,

at han har bemægtiget sig Jeres Gods og Løssere. —
(til Robert). Og I? — hvad gjør I?

Robert. Jeg beskylder ham for fore Bagvadskelse, Vold og Overskald! (i en pathetisk Tone): — for Bagvadskelse, saasom bemeldte Menneske har villet sætte Pletter paa mit gode Navn og Rygte og saaledes paa en underfundig Maade tillegne sig det Gods, som jeg haver erhvervet i mit Ansigts Sveed, hvilket jeg godtgjør og beviser ved nærværende Documenter. — (Han gienneimblader Papirerne): "Certificat fra Prinsessen af Asturien!" — "fra Ex-Gouverneuren i Lima!" — "fra en af den hellige Inquisition's Lemmer!" — "fra Corregidoren i Aguilar!" — det sidste er endda dateret fra i Gaar. — Nu seer De selv, gunstige Herre, at jeg hverken farer med Tant, eller er saa dumdriftig at ville binde Deres Visdom og Retfærdighed nogle løgnagtige Beskyldninger paa Vermet! Alt hvad jeg siger, understøtter, stadfæster og bekræfter jeg ved lovmæssige og soleftare Beviser.

Don Sebastian. Ja, alt det, synes mig, er meget lovformeligt.

Carlos. Men jeg siger Dem, at alle disse Papirer hører mig til! Jeg er —

Robert (affvinder ham): End videre beskylder jeg dette Menneske for Vold, Overlast og Overfald, paa Grund af, at han er kommet herind i Huset, i dette samme Bærelse, i det Øjemed at angribe og plyndre mig med Vold og Magt, hvilken Intention og Hensigt han tydelig haver lagt for Dagen, ved at tage denne Stol, som gunstige Hr. Domme her seer, og dermed haardeligen at banke og prygle mig. Til Vidne paa Sandheden af mine Ord paakalder jeg Bertinden, som løb til, da hun hørde mig strige, og fandt mig i en Tilstand, hvorover en Steen maatte græde!

Clara. Ja, det er sandt: dersom jeg ikke var kommet til, saa havde det Skarns Menneske vist slaaet Doctoren ihjel! (Clara gaaer lidt efter ud).

Carlos. Det er oplagte Raad imellem dem, det en reen Sag!

Robert. Nu da Factum er bevist, saa holder jeg mig til de anførte Argumenter, og siger: da dette Menneskes Udsæd og Tale ere saa affindige, at samme ikke kunne reise sig, uden af en forvildet og forrykt Hjerne, saa følger deraf, at han jo for heller bør hensættes i Daarekisten, hvor hyppig Aareladning og Dryppebad maaskee kunne skaffe ham hans Forstand igien. — Det er det som jeg ønsker ham.

Carlos. Jeg i Daarelisten! Hu! jeg
qvæles!

Don Sebastian. Han taler saavist godt
for sig! — Her, Hr. Doctor, har De ikke været
Advocat?

Robert. Nej, gunstige Herre.

Don Sebastian. Altsaa kommer det deraf,
at De er saa kort og saa forstaaelig. — (Han rom-
mer sig). Da Retten nu haver undersøgt begge Par-
ters Documenter og afhørt Vidnerne, saa kiendes
for Ret, at — —

Carlos (afbryder ham): Nej, gie et Øyeblik!
Jeg har endnu ikke talt!

Don Sebastian. Vil I da ogsaa tale?

Carlos. Ja, det skulde jeg troe!

Don Sebastian. Hvorfor vil I det?

Robert. Det er til ingen Nytte at høre ham:
Factum er beviist!

Don Sebastian. Ja, Factum er beviist!

Carlos. Ingenting er beviist, — ikke engang
Pryglene, siden han har kun eet Vidne derpaa, og jeg
veed bedst, hvem der fik dem! — Men det er da
kun en af Biomstændighederne; nu vil vi holde os til
Hovedsagen: Han vil bevise, at han er den virkelige

Carlos, og bruger netop sine Tyvekoster til Bevise: thi de Documenter og Certificater, han fremviser, har han jo rapset fra mig og ingen anden! og jeg skal bevise —!

Don Sebastian. I skal bevise! I skal bevise! — I vil dog vel ikke bevise, at I er dobbelt? hvad, vil I?

Carlos. Nej, jeg skal bevise, at jeg er enkelt, ved at sætte mig herud, og skrive et Brev til Aguilar. Send kun en Staffet dertil paa min Bekostning, og saa skal her strax komme over tyve troværdige Mænd, som kender mig, og som kan overtyde gunstige Herre om, at jeg er den virkelige Carlos. — Imidlertid kan De jo holde os begge to i Fængsel, saalænge indtil Bedrageren er opdager.

Robert (sagte). Nu! den Finte havde jeg ikke ventet mig!

Don Sebastian. Det Raad kan lade sig høre, og jeg troer ikke, at jeg bør forkaste det. Min Guldmægtig havde vist været af samme Mening, dersom han var her.

Robert (sagte til Don Sebastian): Om jeg saae ret fer, saa er Deres Ridschoppe baade gammel og skant, og en Corregidor i Urgel maae være rast til

Hest. I Morgen tidlig tager jeg mig den Frihed at sende Dem det smukkeste af mine Muntæster! (Høst). Jeg maae giøre Ratten opmærksom paa, at denne Pesthuus-Candidat eller Gadsfrisk, som vil have mig kastet i Fængsel, kan ikke have anden Hensigt, end blot at krænke en skikkelig Mand, der jo selv intet har med ham at bestille. Og da alle Formaliteterne ere til min Fordeel, saa kan jeg ikke nægte, at det vilde være høyst ubilligt at berøve mig min Frihed paa Grund af et Menneskes Begiæring, som disse selvsamme Formaliteter netop fordømmer!

Carlos. Herr Corregidor! paa mindre end Halvanden Dag kan man have Bud tilbage fra Aguilar, og dersom jeg narrer Dem, saa maae De giøre ved mig, lige alt hvad De lyst!

Don Sebastian. Hilledød, det troer jeg nok! Jeg er heller ikke Dommer for Nummer Nichts! Nu skal I nok see, at jeg trænger til Jeres Raad!

Robert. O, det er en Landsfryger!

Don Sebastian. Som ingen Beviser og Certificater har!

Robert (nikker ad Don Sebastian). — Og ingen Muntæster!

Carlos. Det troer jeg nok! Den Skielm har jo taget alleting fra mig!

Robert. Og som understaaer sig at komme her og give Raad til en Magistrats-Person, hvis Ærlighed og Redelighed og Færdighed og Studeringer og store Hoved er bekendt over hele Spanien!

Don Sebastian (bryster sig). Ja, en Magistrats- og Ærligheds-Person, der beklæder et Embede, som indbringer over fire tusende Rigsdaler!

Carlos. Naar, derfor er det, at Retfærdigheden er saa dyr — og saa sjelden!

Robert. Gud bevare's! Han fornærmer og bespottet Ærligheden!

Don Sebastian. Hvad siger De, Doctor? — troer De, at han har fornærmet mig?

Robert. Jo, og det ganske forfærdeligt! — Han er saa dumdriftig at sige, at gunstige Hr. Dommer sælger Retfærdigheden.

Don Sebastian. Gaa vist sælger jeg den! — Mit Embede maae dog vel sagtens indbringe mig Renterne af de Penge det har kostet mig!

Robert (sagte). I det mindste er han oprigtig!

Carlos. Skulde man taale, at lade sig saaledes snyde og bedrage af en lumpen Galgenfugl, en offentlig privilegeret Gistblander — !

Robert (raaber): Satisfaction! Satisfaction!

Carlos. Ja, en Gistblander, som ikke forstaaer det allermindste af Lægekunsten, og som — (til Don Sebastian): — med Deres Hielp og Bistand, Hr. Dommer, vil tage Livet af alle sine Patienter! Deres Skygger skriger allerede om Havn, og deres Blod vil falde centnert paa Deres Hoved!

Don Sebastian. Hvad for noget! Skygger, der vil falde paa mit Hoved, og Blod som skriger! hvad skal det betyde?

Robert (sagte). Hans balsamiske Draaber beviser, at han er slet ikke klogere, end jeg. Jeg maae drive ham til det Yderste, og dersom han tilstaaer sin Uvidenhed, saa er han caput!

Carlos (til Robert): Ah, min fine Herre! Hænger vi allerede med Bingerne? Siden De er saa flink til at bevise alleting, saa er De vel ogsaa saa god at bevise Deres Doctorskab! o, vær saa god!

Robert. Hænger jeg med Bingerne? — Naa, siden det da endelig skal være, saa nødes jeg til at

vanhellige Konstens sublime Sprog, ved at nævne det for disse lange Øren!

Don Sebastian. To Carlosser, to Advocater og to Doctorer! — Men altsaa ere I jo sex i to Personer?

Robert. Jeg vil tale om Anatomien, Osteologien, Physiologien, Etiologien, Nosologien, Piretologien, Pathologien, Semejologien, og nu begynder jeg paa Timen at tage fat!

Carlos (sagte). Hille den Ulykke! mon han virkelig skulde forstaae noget? Jeg er bange, at jeg er gaaet for vidt!

Don Sebastian (til Carlos): Naa, Doctor Hielpeløs! Doctor Selvgjort! Snak med om Mythologien, Mineralogien, Polygamien og saadant noget! Naa begynd! giv et Dyd i Langet med!

Carlos. Ja, sandt at sige, saa — saa hjælper hans Studeringer da hverken til eller fra! Her gielder det ikke om at disputere og perrorere, men om at vide hvem Tøyet og Muulæsterne hører til.

Robert (til Don Sebastian): Seer De, seer De, hvorledes han vil eludere Quæstionen! — (til Carlos): O, Du aabenbare Ignorant —!

Don Sebastian. Ignorant! Ignorantissime!

Robert. Du flammelige Grestkænder!

Don Sebastian. Men vie kun! jeg skal smøre ham! jeg skal tørre ham!

Robert (til Don Sebastian): Ja, gjør det! Munkesælet er vakkert, og har et herligt Godskiste!

Don Sebastian. Jeg maae tage Tingene i nærmere Ovesyn!

Robert (bryster sig). Veed Du vel, Du usle Quaksalver, at det er mig, som har opdaget det fine Cellular - Næt, der bedækker Nerve - Trævlerne af Skulderblads - Rammen? (sagte). Han griner mig ikke lige op i Øinene! o, det er herligt! han er ligesaa dum som jeg!

Carlo s (sagte). Mon den Skielm ikke skulde være ligesaa dum som jeg, og blot skaaer og gjør Nar af mig? Jeg maae dog vove noget! — (høyt). — Veed Du vel, Du elendige Storpraler, at jeg har kureret Enese Patienter, som Doctorerne havde forladt og overgivet?

Robert (spodsk). Ha! ha! ha! Jo, et stort Mirakkel! Men jeg, jeg har kureret Skotte Patienter, som Doctorerne ikke vilde forlade!

Carlo s (med stigende Hidsighed). Folk, som det mediciniske Facultet havde dømt fra Livet!

Robert (ligeledes). Føls, som det medicinske Facultet ikke vilde lade beholde Livet!

Carlos (rasende). Jeg har kureret Føls for Podagra, Chiragra, Gonagra, Apoplexie, Lunge-sot, Vattersot og Strikflod!

Robert (paa samme Liid). Jeg har kureret Føls for Buulsot, Svindsot, Vattersot, tærende Syge, Gigt, Pest og den faldende Syge!

Carlos. Jeg — Jeg har kureret en Cove-syg, der ikke havde draget sin Aande i samfulde fire Dage!

Robert (sufentastisk). Ikke andet! — Jeg, jeg har vakket Døde op!

Carlos (spodsk). He! he! he! Han har vakket Døde op!

Don Sebastian, (som forstøenet). Han har vakket Døde op!!!

Robert. Ja, jeg har vakket Døde op.

Don Sebastian. Jeg har den stærste Er-bødighed af Verden for Lægekunsten; men at vakke Døde op! — det er dog vel stærkt, gode Hr. Doctor. Det De sagde der, det var nok hy — hyp — hyper — hyperbo —

Robert. Hyperbolisk?

Don Sebastian. Ja, det var det jeg sagde: hyperbolisk!

Robert. Nej, slet ikke. Jeg taler ellers aldrig om mine Talenter og Kundskaber; men man angriber jo min Ære, og saa maae jeg dog vise, at jeg er Læge, og det endogsaa mere end Læge!

Don Sebastian. Oh! jeg mærkede paa Timen, at den Knagte der er ikke andet end et Vaasehoved, en Sludderkævt! Men, Doctor! at vække Døde op?! —

Robert. Undrer det Dem saameget? ingenting er simplere! Hvad er Livet? et Aandedrag, et Pust. — Hvad er Døden? Udeblivelsen af dette Pust. — Hvad er Opvækkelsen til Livet? Tilbagekomsten af dette Pust!

Don Sebastian. Ja, den Forklaring synes mig er meget tydelig.

Carlos. Men seer De da ikke, at det er en Dvælsalver, som vil redde sig fra Sagen ved Gias og Spas?

Don Sebastian. O, I kan selv være en Gias-Spasmager, forstaaer I det, min Ven!

Carlos. Og medens De staaer der og lader Dem proppe fuld —

Don Sebastian. Hvad? proppe mig fuld!

Carlos (bliver ved): Ja! — og lader Dem proppe fuld af hans forbandede Løgne, saa taber vi Hovedsagen af Sigte: mit Tey og mine Mirakler!

Don Sebastian. Afbryder Du mig endnu engang, saa lader jeg Dig tage ved Bingebeenet, og fæste i Fængsel paa Din Hals!

Robert. Det burde allerede være giort for længe siden!

Don Sebastian (sagte til Robert): Vær ikke bange! det skal nok skee. (høyt). Men lad os nu komme tilbage til det som vi talde om: altsaa er De ganske vis paa, Doctor, at De ogsaa virkelig har vækket Døde op?

Robert. Hvad? om jeg er vis paa det?!

Don Sebastian. Paa Troe og Love?

Robert. Paa Troe og Love!

Don Sebastian. Og De torde bande paa det?

Robert. O, paa mere end det!

Don Sebastian. Naar, saa giv mig da Din Haand, Du velsignede mirakuløse Guds Engel af en Doctor! Du skal bevise mig og min Familie —

Robert. Hvad behager? —

Don Sebastian (bliver ved): — En stor
Tjeneste, ved at opvække —

Robert (forbavset). Hvem?

Don Sebastian. Min kjædelige Broder-
datter, som døde i Gaar Aftes.

Carlos. Ved Sanct Merian! Nu er Skiel-
men fangen!

Don Sebastian. Det var min Haardhed,
der styrtede hende i Graven! Nu peniterer jeg for
min Synd, og naar De har gjort hende levende igjen,
saa skal hun see, at jeg er bleven den bedste Farkro-
der i hele Verden. Hun maae vækkes op, for ellers
tør jeg aldrig mere være allene eller i Mørke; hvert
Skridt jeg gaar er jeg bange for, at det salig Vig-
barn skal komme og dreje Halsen om paa mig!

Robert. Hvad? er Deres Broderdatter vir-
kelig død? og det siger De mig først nu?

Don Sebastian. Hvad kunde det have nyt-
tet mig, om jeg havde sagt Dem det før?

Robert. Oh, slet intet! (sagte). Jo, nu ere
vi net opskjærtede!

Carlos. Naa, frisk, Hr. Doctor! væk op! væk op!

Don Sebastian. Ja vist vækker han hende
op, det har ingen Rød!

Carlos. Og gjør han det ikke, saa skal han passere for den frækkeste, ublueste Stielsm —!

Don Sebastian. Tys! stille! Silentium!

Robert (stammende). Ja, jeg troer nok — jeg haaber vel, at — at jeg skal kunne — (sagte). Nu veed jeg, Guden tage mig, hverken hvad jeg skal gjøre eller sige!

Carlos (til Don Sebastian): Seer De — seer De, hvor forlegen han er?

Don Sebastian. Ney, min Kiære, ney! han grunder.

Carlos. Ja, paa Kneb til at narre os!

Nittende Scene.

Don Sebastian. Robert. Carlos. Gusman med Følge af den hellige Hermandads Betientere. Carlos's Folk reisefædte.

Gusman (til Don Sebastian). Min Herre, vi bringer Dem her nogle stikkelige Mænd, der har hjulpet os at gribe tre Røvere, som vilde have plyndret deres Herre.

Carlos's Folk. O, der er han jo! der er Doctor Carlos!

Carlos. Nu Triumph! — Er I der, Børn?
Jeg var bange for, at I vare allesammen styrtede
ned i Afsgrundene mellem Klipperne, og havde slaaet
Jer ihjel.

Robert (sagte). Hele Helvede er sluppet løs
imod os!

Gusman. De havde forladt alt Tøyet, for
at forfølge Røverne, men da vi kom tilbage med
dem og søgte om Muulasterne, saa vare de forsvund-
ne, og en Bonde fortalte os, at der var kommet
nogle Folk forbi, som havde taget baade Dyrene og
Bagagen med sig.

Carlos (ganske henrykt). Det er her altsam-
men! allesammen! Nu skal Knuden snart blive op-
løst! Seer I den Skielm der staaer? Han har taget
mit Ravn, mit Tøj, mine Muulaster, mine Piller,
rub og stub! og nu har jeg over i en stiv Klokke-
stundt og truet og bandet og ærgret mig, ja, svedet
baade Gift og Galde for at faae ham til at erstatte
allevting, og give mig Dpreisning!

Don Sebastian. Og jeg har over i en stiv
Klokketime snakket og grundet og studeret og specule-
ret, ja, svedet baade Vand og Hierne for at faae
Lys i denne Sag! Jo, det er ikke et Smørrebrød

at være Dommer! og jeg dommer ikke hen i Veiret, gjør ikke jeg! — (sagte). — God Nat, Muulæsel!

Gusman (peger paa Carlos's Folt). Jeg staaer inde for disse Folks Sandruhed.

Carlos (til sine Folt, pegende paa Robert): Kender I derte Menneſte? er det Doctor Carlos?

Carlos's Folt. Han Doctor Carlos! Han? ha! ha! ha!

Robert (sagte). Nu er da Hundrede og Set reent ude!

Don Sebastian (til Robert): Altsaa er det Dig, Du Ugeispil af en Synder, som understaaer Dig at komme her og lyve Retfærdigheden lige op i Dinene, og narre mig — saadan en Mand! — med Dine uforskammede Løgne?

Robert. Ja, jeg vil tilstaae, at det er ikke andet end Hændelsen, der har gjort mig til Doctor; men jeg vil dog være Dem ad, at han der — (han peger paa Carlos) — han forstaaer min Siel ligesaa lidet som jeg!

Don Sebastian. Være saa dumdriftig, at ville afstrætte denne gode Mand sit Tøi, og det oven i Riøbet med saadan en mageløs Halsstarrighed! — Gorte sig over alle mine Strupler over min salig

Broderdatters Død, og sige, at han kan vække hende op!

Alle (med haanlig Latter til Robert): O, den mirakuløse Herre! Hr. Opvækker fra de Døde! ha! ha! ha!

Robert (med Syn): Ja! jeg skal vække hende op! Jeg skal vække hende op, og det lige for Jeres Næse, om hun saa endogsaa havde været baade død og salig i et halvt Aar! — Jeg er fæd af at blive saaledes behandlet, og jeg vil tvinge Jer til at tie stille, og bære Verbødighed for mig.

Carlos. Du vil vække hende op! Og naar?

Robert. I Morgen! (sagte). Vi smører Hæle i Nat!

Don Sebastian. I Morgen? nej, nu paa Timen!

Robert. Meener De da, at man kan giøre saadanne Operationer i en Haandevending? Jeg begiærer fire Timer.

Carlos. Ja, til at undvige, Messerskielm!

Robert (i en dristig Tone): I kan jo lade holde Vagt over mig!

Don Sebastian. Vær kun ikke bange! det har vi ogsaa i Sinde. — Men klæd ham nu af,

og tag alleting fra ham, baade Pillerne og Muul-
æsterne!

Carlos. Ja, og glem heller ikke de fire andre
Gripominusser, som ventelig ere inde i næste Værelse!

Don Sebastian. Og lad saa den virkelige
Carlos faae alleting tilbage.

Robert. Men vi har ingen Ting at tage paa.
Alle vore Paffenilleker ligger under et Giærde uden
for Byen, og De vil dog vel ikke have, at jeg skal
gaae negen hen og vække en død Jomfrue op?

Gusman. O, lad dem have den Fornøjelse
at være saaledes udsafferede endnu i fire Timer!

Carlos. Ja, naar der holdes Vagt over dem.

Gusman. Den skal blive uden for Døren,
og det er dem ganske umuligt at slippe ud.

Carlos (spodst). Altsaa bliver den store mira-
kuløse Operation da om fire Timer!

Don Sebastian. Eller ogsaa i Arrest! i
Arrest!

Robert (sagte). Ingen af Delene!

Gusman. Og saa skal de sige os, hvem de
ere, og hvorfra de kommer.

Robert (sagte). Ja, det skal Du lure Din
Død paa!

Quis man (til Bagten). Kom udenfor med!

(Han gaaer med Bagten.)

Carlos (ironisk til Robert): Jeg har den Ære at recommandere mig, min Hr. Copie! Vi sees siden ved Opvækkelsen fra de Døde, og indtil den Tid er Hr. Doctor Selvgiort nok saa god at studere brav paa Anatomien, Osteologien, Nosologien, Perestologien, etcetera, etcetera, for at slippe heelskindet fra sit halsbrækkende Arbeid! Jeg er kun et stakkels ensfoldige Menneſke, der ikke har befattet mig med ſlige ſublime Videnskaber; — men af det jeg har ſtuderet af Physiognomikken — ſaae jeg ſtrax, at de var en Verke: Gavſtrit! — og at De, — (til Don Sebastian): — gunſtige Hr. Dommer, ſom tager Henter af Retſærdigheden, viſt ſalder de bedſte Domme, naar Deres Guldmegetig er tilſtæde, og at det alſaa er en Lykke for Dem, at han har den Egendſkab, ſom Deres Wiisdom før tillagde mig: at være dobbelt, ſiden han paa den Maade kan være baade Hoved og Hale paa eengang! Ha! ha! ha! (Han gaaer, men ſtandſer ved Døren, og bukker meget dybt førſt for Robert og derpaa for Don Sebastian). Endnu engang: ydmyge Tiener, Hr. Copie af en Doctor Medicinæ! — og Hr. Original af en Dommer! Ha! ha! ha!

(gaaer).

Don Sebastian (seer efter Carlos). Gud ske Lov! nu er han da borte! — Det var vel, at han gik, for jeg troer, at han gav mig Stikpiller, og det er dog noget, som en Dommer ikke kan fordøye — undtagen det skeer under fire Dine og in bona Caritate, saa kan man gierne stikke en Skose og et Par Finter i Lommen; det siger intet, naar man kun holder paa sin Ære offentlig. Min Guldmægtig er dobbelt, sagde han; — ja, Gud give, at han var! thi saa kunde han baade være ude og hjemme paa eengang, og saa var mit Dommer. Embede endnu mageligere end det er. — (til Robert): Hust paa, om fire Timer: enten vække op eller spadser i Arrest! — Ak! ak! det var dog en herlig Mode, om den langvarige Død blev afflattet, og man kunde lade indføre i sit Testamente: "Jeg, naar jeg har været død og borte i saa og saa mange Timer vil jeg vækkes op og gøres levende igjen!" — En herlig Opfindelse! en herlig Opfindelse! (Han gaaer).

Tyvende Scene.

Robert (allene).

Seer saa! Fire Timer har vi da tilbage: dem maae vi nu benytte os af. Nu har jeg længe nok

spilt Doctor; nu maae jeg til at spille Soldat! — Vagten staaer naglet fast derudenfor Døren. Man maae see, at man kan drikke de Slynkler paa Vestsen, og naar de ere blevne pærefulde, saa tage Vaabnene fra dem, putte sig ind i deres Munderinger, og saa paa Lykke og Fromme videre fort! god Nat! (Han gaaer). Hvad er det? Lieutenanten staaender derinde! Nu er Fanden løs! Det er dog banfat stygt at have en snavs Sag; man er saa slau, naar man skal forsvare den.

En og Tyvende Scene.

Robert. Belmont. Dubreuil. Lecourt.
Duval.

Belmont (iiler først ud). Ney! jeg vil intet høre! ikke et Ord! I skal ikke længer holde mig tilbage. Om jeg endogsaa i dette Øyeblik ingen videre Magt har over Jer, saa har jeg dog i det mindste Ret til at lade Jer høre Grens og Fornuftens Sprog. Krigsmænd fornedre sig til den vanærende Rolle vi her spiller! behandles som Lykkeriddere, som Stielmer! Ney, det er Tiid, at vi viser os som det vi ere.

Robert. Jeg har jo givet alting tilbage; og dersom den Plan, som jeg nu vil aabenbare Dem,

ikke lykkes, saa er der intet andet Middel tilovers, end at spadserere ind i vort Fængsel igien, og atter blive Krigsfanger.

Belmont. Jeg vil ingenting høre!

To og Tyvende Scene.

Belmont. Robert. Dubreuil. Lecourt.

Duval. Alvar (kommer ud af sit Værelse).

Alvar (uden at see de andre). Nu er det paa den Tid, da jeg kan faae min Rosalinas Kammerpige i Tale —

Robert. Jeg synes, at jeg skulde kiende det Menneske!

Dubreuil. Det er ham, som fulgdes med den vakre Pige før i Eftermiddag.

Lecourt. Javist!

Duval. Rigtig!

Alvar. Ah, seer jeg ret! det er Jer, mine Venner! — Men sig mig: hvad betyder denne Forældning?

Belmont (fortredelig). Ah! det er — —

Robert (afbryder ham): — En Ulykkens Forvandling: jeg er bleven omkabt fra et Menneske til en Doctor!

Dubrenil. Undervejs fandt vi en Dvælsels-
værs Bagage —

Alvar (afbryder ham): — Og den betiente J
Jeg af, for at komme herind i Byen —

Robert (afbryder ham): — Men Egermanden
fulgde lige i Hælene paa os, og vi maatte smukt
give alleting tilbage!

Alvar. Det var et slemt Vandheld!

Belmont. Som man burde have ventet sig!

Robert. Og for med saa Ord at giøre Ende
paa Historien: efterat jeg har bundet Jeres dumme
Hr. Corregidor en Mængde grove Legne paa Vermet,
saa plager Fanden ham, at han ikke giver mig mere
end fire Timer til at vække hans salig Broderdatter
op fra de Døde!

Alvar (kaster sig henrykt om Roberts Hals).
Hvad!! — O, uventede Held! — ubegribeligste
blandt alle ubegribelige Lykketref! — De skal vække
hende op! De skal vække hende op!

Robert (i samme Tone): "De skal vække hende
op! De skal vække hende op!" — Nej, jeg skal
ikke vække hende op! De fire Timer vi har til-
bage skal vi benytte os af, til at practisere os
bort.

Alvar. De skal vække hende op, siger jeg Dem, og først bestemmer jeg Vilkaarene med Onkelen!

Robert. Nej, jeg troer, at alle Folk i denne By ere besatte af en Opvækkelses Djevel!

Alvar. Men De veed jo nok, at hun er ikke død?!

Alle. Ikke død?

Robert. Ikke død? hvem?

Alvar. Jh! det unge Fruentimmer, som De mødte mig med!

Belmont. Hvad? det unge Fruentimmer er —?

Alvar. Corregidorens Broderdatter.

Robert (ude af sig selv). Hun er ikke død! hurra! heysa! Ja, jeg skal vække hende op, og det saaledes, at det skal høres og spørges! — (vender sig hen mod udgangen): Die kun, I jog mig en Stræk i Blodet; nu skal jeg betale Jer med samme Mynt!

(Han ringer.)

Alvar. Jeg behøver kun to Timer til at faae alting bragt istand!

(Han gaaer hastig ud.)

Tre og Tyvende Scene.

Belmont. Robert. Dubreuil. Lecourt.

Duval. Clara.

Clara (i en but Tone): Hvad godt?

Robert. Hvidt Sukker! hvidt Sukker!

(Hun seer spodst paa ham og gaaer ud.)

Belmont. Men hvad kan vel denne foregivne
Opvækkelse nytte os? Siig mig hvad Du egentlig
har i Sinde med dette ny Spilop?

Robert. At forlige os med Corregidoren,
og i det mindste faae Lov til at slippe ud af Byen.

Clara (kommer ind igien). Her er Sukker! det
koster en Piafter.

Robert. Det er ikke mere end billigt; nu
maa jeg betale forud! En falden Mand skal man
træde paa Nakken. (Han betaler Clara, som gaaer ud.)
Og nu! — (Han tager Terrinen, som stod under Desfil-
leer. Tøyet).

Belmont. Hvad vil Du nu giøre?

Robert. Jeg vil lave os en Taar afbrændt
Madera-Viin; det hæver Geniet!

Dubreuil, Lecourt, Duval. O, et up-
perligt Indfald!

Belmont (paa samme Tiid): Hvad? i den Forsætning, hvori vi ere, tænker Du paa —!

Robert (afbrøder ham): — At drikke mig en halv Perial. Ah, Gudsfolk! i disse dyrebare Draaber svømmer Livets Glæder og Sorgens Død! de gjøre Staadderen til Keiser og Tyrannen til Menneſke! Hvem, der holder noget af mig, følger med! De bedste Ideer ligger tit paa Bunden af Vollen! — (De tage Belmont mellem fig, og gaae alle ind i næste Værelse).

T r e d i e A c t.

Et Værelse i Don Sebastians Huus; paa Bordens
staae tændte Lys.

Første Scene.

Alonza. Alvar.

Alonza. Ha! ha! Altsaa gaaer Miraklet,
Opvækkelsen fra de Døde for sig i dette Øyeblik?

Alvar. Jeg vilde saa inderlig gjerne have
været tilstæde, men Du forhindrede mig deri!

Alonza. Ja, for jeg veed nok, hvor ube-
tænksomme Elskerne ere. Men sig mig: hvordan
var det muligt, at De kunde saae den stakkels frygt-
somme Pige overtalt til at spille den Rolle?

Alvar. I Begyndelsen havde hun rigtig nok
en meget stor Modbydelighed for at komme sine kiære
salige Forsædre saa nær; men da hun betænkde, at
hun kunde kiese mit hele Livs Lykke med nogle ube-
hagelige Minutter, saa seirede mine Bønner over
hendes Frygt.

Alonza. Altsaa, tvertimod al Fornodning,
i det Øyeblik, da vi mindst ventede det, lader

Corregidoren sig bevæge for første Gang i sit Liv. Ha! ha! Han er umaadelig bange for Spøgelse, og ventede ganske sikkert, at hans salig Broderdatter skulde komme tilbage fra den anden Verden, og dreje Halsen om paa ham, til Straf for hans Grusomhed. Nu er den Steen lettet af hans Hjerter, og troe De mig: det har været den vigtigste Bevæggrund til hans pludselige Godhed. Jeg kiender Manden!

Alvar. Han har underskrevet en formelig Contract, hvorved han forpligter sig til at tilstøde mine franske Venner en ubehindret Bortgang, og for det andet at tillade sin Broderdatter at ægte den som hun elsker eller ogsaa betale en Summa af 4000 Ducater. — Han holder alt for meget af Penge til at bryde Contracten, som jeg har i mit Værge.

Alonza. Jeg vil raade Dem at holde paa Contracten, medens De har den; thi ellers kunde det let hændes, at han begyndte igien, hvor han slap, og atter prøvede paa, at sælge Rosalina til den Høystbydende.

Alvar. Det skal jeg nok forebygge! — O, fiere Alonza, der er ingen Forhindring, som en æm og syrig Elsker jo tidlig eller sildig overvinder!

Alonza. Det er det jeg altid har sagt! om det endogsaa skulde koste Blod, han trænger dog igiennem. Alderdommen har Erfarenhed, Ungdommen derimod har Raskhed og Virksomhed!

Alvar. Du har Ret! Formyndernes Bestræbelser ere altid til ingen Nytte: Fortredelighed, Mistro, Tvang ere paa deres Side —

Alonza (afbryder ham): — De Stympere beleer vi: Kierlighed er paa vores!

Alvar. Jeg maae tilstaae, at Hændelsen har staaet mig trolig bi: hændelsesviis møder jeg disse Franskmænd, hændelsesviis treffer de paa en Quaksalvers Paffenilleker —

Alonza. Og hændelsesviis troer Deres Kærestes Onkel paa alle mulige Mirakler, og er saa dum, at man kan rende Dørre op med ham! De har ingen Rød; men de stakkels franske Soldater — hvad skal der blive af dem? De begriber dog vel sagtens, at alle Folk her i Byen ere ikke saa dumme, som Hr. Corregidoren; den rigtige Quaksalver, for Exempel — jeg har ingen god Tro til ham! — Don Sebastian er hævngierrig; naar han mærker, at han er bleven holdt for Nar, skaaner han vist ikke de Stympere, og det skulde gjøre mig hiertelig ondt,

om de bleve ulykkelige; jeg kan ikke nægte, at de jo har giort gale Streger; men imellem os at sige, jeg har et meget ømt Herte, naar det gielder Soldater; det er nu engang en af mine Skibdesynder!

Alvar. Jeg vil tænke paa Midler til at fresse dem.

Alonza. Tænke paa Midler? — det maae skee strax. Vi har ingen Tid at spille.

Alvar. Det veed jeg.

Alonza. At give dem ud for Doctore, det gaaer ikke an, thi Folk veed meget vel, at Lægekonssten er endnu ikke kommet saavidt i sine Opdagelser, at den kan gjøre døde Folk levende, og at lade dem passere for Herremestere, det er at udsætte dem for Inquisitionens Forbittrelse. De stakkels velsignede Soldater! — ih, men saa skynd Dem da, at hitte paa et Puds!

Alvar. Jeg maae tilstaae, at der i dette Øyeblik ikke vil falde mig noget ind, — Men jeg hører Støi.

Alonza (løber hen til Vinduet). Det er dem! der kommer de allesammen! See den gode Rosalina — hun gaaer i Spidsen for den heele Skare, og holder sig ved sin Onkels Arm. — Ah! der kommer

Mirakelmændene — see, see hvor graviteriske de gaaer! ha! ha! ha! de Stielmer! Fakterne lyser dem lige ind i Ansigtet, — og bag efter er der en heel Sværm Badedrenge, Bedesøstre og nysgierlige Dagdrivere! Jo, en smuk Procession!

Anden Scene.

Alonzo. Alvar. Rosalina. Don Sebastian. Robert. Belmont. Dubrenil. Duval. Lecourt.

Alvar (løber Rosalina imøde). Min elskede Rosalina!

Don Sebastian. Triumph! Triumph! her kommer jeg med den store Mand, som ikke allene kan holde Livet i sine egne Patienter, men endogsaa vække dem op, som andre Doctore har taget Livet af! — Var det ikke saaledes min Herre selv sagde? — Nu er jeg heller ikke bange for Døden; dersom han kommer og tager mig, saa skriver jeg strax til Dem, at De maae komme og vække mig op.

Robert (med cæmist Værdighed): Før understod man sig at fornede og bestemme mig, og nu hæver man mig til Skyerne; men saadan er Verden!

Dog — jeg nedlader mig ikke til at erindre Mængdens Fornærmelser: jeg overbeviser og tilgiver! Jeg er stor i Medgang og besejdet i Medgang; kort sagt, hævet baade over Fornærmelser og Lovtaler!

Don Sebastian. Hvad mig angaaer, jeg gjør ligesom alle de andre: jeg beundrer og tier.

Alonzo. Det er ogsaa det bedste Herren kan gjøre.

Don Sebastian. Men sig mig dog bare: skulde der ikke være nogle smaa Heye, Hokusfokus med i Spillet? De er virkelig ret et ubegribeligt, uforklarligt, uigiennemtrængeligt, u — uforstaaeligt Menneske, er De!

Robert. Jeg? — o, nej vist ikke! Jeg er ikke andet, end en Lykkeridder, en Løgner, en Bedrager, en Ugelspil af en Synder, en dumdriftig Knægt, der understaaer sig at gjøre Nar af Retsfærdigheden, kort sagt, en lumpen Gavstrif, der bør kastes i Fængsel og Arrest! — see, det er jeg!

Don Sebastian. Sancta Magdalena! de andre sagde det jo, og saa troede jeg det!

Robert (pathetisk). En Mand med Genie og Talenter — en Mand med fire tusende Rigsdalers Indkomster — en Salomon som De, demme efter

det blotte Skin! Men — det er det samme! Jeg tilgiver Dem tilligemed alle de øvrige. Almindelig Amnestie og Forladelse!

Don Sebastian. Jeg maae ellers tilstaae, at De har beviist mig en meget stor Tjeneste og lettet min Samvittighed for en tung Byrde, og derfor er det ikke heller meer end billigt, at jeg viser mig erkiendelig.

Robert (sagte). Ha! ha! han vil give mig Penge.

Dubreuil (sagte). Det gaaer herligt!

Lecourt og Duval (sagte). Bravo!

Belmont. Jeg beder Dem, Hr. Corregidor —

Don Sebastian. Alle Helgene bevare mig! det er min Skyldighed at vise mig erkiendelig; her hjælper ingen Indvendinger! —

Robert (sagte). Fanden fare i ham! hvem skulde troe, at han skulde være saa gavmild?

Don Sebastian (bucker meget gravitetisk). Jeg siger: saa mange Tak!

Robert (seer stivt paa ham efter et Ophold). De er altfor artig! — (sagte). — Nej, han vil ingen Penge give mig!

Dubreuil (sagte). Nu! det gaaer slet!

Alonza (sagte). Det vides jeg nok!

Belmont. Vi ønsker ingen anden Belønning, end Deres Tilladelse strax at forlade Deres Huus og gaae ud af Byen.

Don Sebastian. Javist! det Ønske vil jeg opfylde; gaae! gaae kun!

Rosalina. Men, Onkel, uden det mindste Tegn paa Deres Erkiendtlighed!

Don Sebastian. Ih, jeg har jo sagt Tak!

Rosalina (sagte). Men det er dog ikke nok! en Foræring i det mindste —

Don Sebastian. Alvar, jeg har sagt Tak, og det, synes hun, er ikke nok. Sørg De for Foræringen!

Alvar. O, med den største Glæde!

Alonza (til Don Sebastian): O, Herre, De er en stor Mand i at knibe Oekonomien!

Don Sebastian. Ikke sandt, Barn?

Alvar (stikker en Pung i Haanden paa Belmont). Jeg ønsker ikke at møde Dem saaledes igien; men dersom Handelsen nogensinde mere skulde bringe Dem hertil, saa husk paa, at De har en Ven i Urgel.

Belmont. Hvad? De vil endogsaa have, at jeg skal modtage — ?

Alvar. Hvad Venſkab giver kan aldrig ydmyge.

Alonza (til Alvar). De ere forlorne, hvis De lader Dem gaae herfra! — inden de kommer en Miil bort, falder de i Klørene paa et af de ſpanſke Regimenter. — (til Belmont). Die dog lidt!

Alvar. Men her kan de jo ikke blive!

Alonza. Nej viſt ikke! vor Liſt maae endelig blive opdaget.

Alvar. Og tilbliq eller ſeent ſaaer man at viide, hvem de ere.

Alonza (til Belmont): Jeg beider Dem: Taalmodighed!

Alvar. Jeg ſaaer et ypperligt Indſald! (Til Soldaterne): Inden i Morgen Aften ſkal I være hos Jeres Landsmænd.

Belmont. Men —

Alvar, Roſalina og Alonza. Syſ!

Don Sebastian. Hvad er alt det I ſtaaer der og mumler i Stiægget? Naar Folk ſnakker ſagte, og jeg ikke kan høre hvad de hviſker, ſaa forſtaaer jeg dem ikke.

Alonza. Det var ſiint!

Alvar. O, vi taler om den Stilling, hvori
baade disse fem Personer, og De selv er, Hr. Corres-
gidor! de maae forlade Deres Huus, thi Inqui-
sitionen kunde let blande sig i denne Sag, og den
holder just ikke synderlig af Mirakler af det Slags.

Don Sebastian. Javist, det siger jeg med:
de maae forlade mit Huus!

Alvar. Uden Pas kan de da rigtig nok ikke
reise, og De udstæder vist ikke Pas til vild fremmede
Mennekker, thi det kunde jo bringe Dem i Uleilighed.

Don Sebastian. Javist, det kunde bringe
mig i Uleilighed, og jeg vil ikke bringes i Uleilighed!
Men desuden, lad dem om det! hvorfor har de in-
tet Pas?

Robert. Vi — vi har glemt det imellem vore
andre Sagensaker.

Don Sebastian. Ja, det kan nok være;
men af mig faaer I intet. — Ney Tak!

Alvar (affides til Don Sebastian): Her et Ord!

Don Sebastian. Naa? hvad er det?

Alvar Vil De følge mit Raad?

Don Sebastian. Lad høre, min kiere Alvar!
Folk siger jo, at De skal have Forstand — men hvist
mig det i Dret, for saa lader det som om det er mine

egne Tanker, og det maae alle mine Domme! —
(Don Sebastian og Alvar tale sagte med hinanden).

Rosalina (til Alonza): Troer Alvar, at han kan frelse dem?

Alonza. Han haaber det, Signora, og jeg med!

Rosalina (til Franskmændene): O, mine Herrer, før i Dag gjorde De mig meget bange; i dette Øie blik gier De mig uendelig lykkeligere! — Vor Erkiendtlighed og vore gode Ønsker skal følge Dem allevegne!

Alvar (halvsagte). Som sagt, det troer jeg er den bedste Maade at blive af med dem — thi, imellem os at sige, det er farlige Folk, som forstaaer mere end deres Fadervor!

Don Sebastian (halvsagte). Jo, jo! det troer jeg! inden man veed et Ord af det, kunde de jo omstabe en, og man veed hvad man er, men ikke hvad man bliver! Nu er jeg Dommer, men de kunde jo falde paa at forhøre mig til et Ujel, og hvordan skulde jeg saa bære mig ad?

Alvar (sigtig). Som før; — men det har ingen Nød; den Forvandling kan ikke skee.

Don Sebastian. Siig ikke det! Siig ikke det! — Men den Dom er herlig, og den vil vist giøre Opsigt. Skriv, min kære Alvar, skriv, skriv! (Alvar

skriver under de følgende Replikker og Don Sebastian under-
tegner derpaa).

Belmont. (til Robert): Jeg sværger Dig til,
Robert, at dersom vi denne gang slipper vel derfra,
saa indlader jeg mig aldrig mere i Dine gale Planer.
Jeg vil meget heller angribe et Batterie end følge
Dine Raad.

Robert. Og hvis Don Alvar nu holder Ord,
og vi i Morgen kommer tilbage til vore Landsmand,
hvad vil De saa sige?

Belmont. At Lykken har været med Dig,
endskiøndt Du havde Uforsammenhed til Strymand.

Robert. Ja, jeg kunde rigtig nok have ladet
være, at rose mig af den Kunst at vække Døde op;
men dersom jeg dog ikke havde gjort det, hvordan
var det da vel nu fat med os?

Don Sebastian (efterat han har taget Pennen).
Alonza, lad den hellige Hermandads Betientere, som
staaer udenfor, komme ind. (Alonza gaaer).

Fredie Scene.

Don Sebastian. Rosalina. Alvar. Bel-
mont. Robert. Dubreuil. Lecourt. Duval.

Robert. Hvad for noget! den hellige Herman-

dads Betientere! For Dievelen! det unge Menneske
forraader os dog vel ikke!

Rosalina. Han vil være Venstabs ligesaa
tro som han er Kierlighed.

Dubreuil. Sagen er dog temmelig betænkelig.

Belmont. Hvor er det muligt, at Du kan
mistænke ham, naar Du seer ham i Dinene?

Rosalina. Edle Mand! De lader min Alvar
vedersfares Ret.

Fjerde Scene.

Don Sebastian. Rosalina. Alvar. Bel-
mont. Robert. Dubreuil. Lecourt.
Duval. Alonza. Gusman. Den hellige
Hermandads Betientere.

Gusman. Hr. Corregidor!

Don Sebastian. Guldbryd paa Timen den
Dom, som I ret strax skal faae at høre!

Robert (forstrækket). Hvad? en Dom?

Belmont. Hvad kan det betyde?

Don Sebastian (læser): "Under Da — Dato
af 6te May" — etcetera — Det var Mærstallet! —
(han læser): "ha — har jeg U — Un — Undertegnede
Ni — Nicodemus Sebastian di Fuente : Rabbia,

Co — Corregidor i Urgel, fæ — fæ — fældet fæ —
fæl — ” — Tag Papiret og læs selv, Alvar! I har
ret en forbandet ulæselig Haand!

Alonza (sagte): Saadan gaaer det ham med
al Skrivt!

Alvar (læser): — ”Har jeg Undertegnede, Mi-
“codemus Sebastian di Fuente-Rabbia, Corregidor
“i Urgel fældet følgende Dom over fem Personer,
“som kom her til Byen, uden at være forsynede med
“vedbørligt Pas: da bemeldte Personer, deels ifølge
“Kiendsgierninger og egen Tilstaaelse, deels efter al
“Ekin og Sandsynlighed, ere befundne skyldige, pro
“primo: i at have afvenyttet en anden Mands Gods
“og Læsere — pro secundo: i at øve den mediz-
“cinske Konst uden at have taget nogen egentlig Doc-
“torgrad, og pro tertio: i at have paadrager sig
“den Mistanke at være TrolDMænd — saa kiendes
“for Ret, at da deres vigtigste Brøde, nemlig tredie
“Klagepunkt: om TrolDM, ikke er fuldkommen be-
“viislig, saa fritages de for Urrest, men dommes for
“Sikkerhedens Skyld til at føres ud af Landet.” —

Belmont (sagte): Ha! ha! ha!

Robert og Dubreuil (sagte). Bravo!

Recourt og Duval (sagte). Funtus!

Alvar (bliver ved): „Ifølge denne Dom paa-
 “lægges og indskierpes det den hellige Hermandads
 “Betientere, at bringe disse fem løse og ledige Men-
 “nesker til de franske Forposter, da det ydermere er
 “min Pligt som en god spansk Dommer, at skaffe
 “mit Fædrelands Fiender alle mulige Plager paa
 “Halsen, — i hvilken Henseende Troldmænd og Heks-
 “mestere ikke er en ringe Post! — og forbydes det her-
 “ved oftbemeldte fem Personer under Livsstraf no-
 “gensinde at sætte en Fod paa spansk Grund.

Under min Haand,

Nicodemus Sebastian di Fuente. Rubbia.”

Robert. Det kalder jeg at dømme!

Belmont (sagte). Det er altfor latterligt!
 Deportere Franskmænd til Frankrige!

Don Sebastian (til Gusman): Nu har I
 hørt den Dom, som vi have fældet; lad nu ogsaa
 Udførelsen svare til Indholdet! — (til Vagten): I
 maae ikke slippe dem af Sigte, førend de ere komne
 lige ind i den franske Leir, og dersom det skulde stikke
 dem, at de vilde vende om, — ja, dersom de blot
 drejer Hovedet om, saa vips: — fyr paa dem!

Alonza og Rosalina. En herlig Dom!

Belmont. Den er ganske fortreffelig! Ret-

færdighed, Wiisdom, Klarhed, o, den indbefatter alleting!

Don Sebastian. Ja, man er Dommer! — man dommer!

Robert (hurtig). — Som en Engel! Og jeg er saa henrykt, at jeg kunde omsavne Dem, Hr. Corregidor!

Dubreuil, Lecourt, Duval. Henrykte! ganske desperate af Glæde!

Robert (fatter sig). Naar jeg siger henrykte, notabene, saa meener jeg: villig til at lyde Deres høye Villie!

Don Sebastian. Det er snurrigt! de ere henrykte og desperate af Glæde! ja, ja, for mig gierne, naar I kan finde Jer i at blive sendte til de Djevle! de Franskmænd! Men skynd Jer bare at komme afsted!

Robert. O, paa Minuten!

Belmont (med forstilt Alvorlighed): Vi recom- manderer os, velvise Hr. Corregidor!

Robert. Iligemaade, gunstige Hr. Dommer!

Dubreuil. Idmygstes Tiener, Don Sebastian di Fuente = Rabbia.

Lecourt og Duval. Erbødige Tiener!

Robert. Tilgemaade!

Don Sebastian. Lykke paa Reisen! (til Alvar): De ere virkelig meget høffige!

Robert. Vi takker samelig for gunstlig Straf, og beder at formelde vores Compliment til Deres Fuldmægtig. Nu frist, mine Herrer Betientere af den hellige Hermandad! den offentlige Sikkerhedsstytsengler! behag at spadserere foran; vi skal have den Ære at følge bagefter! — i sluttet Geleed! — Farvel! farvel. (De gaae med Gusman og hans Følge).

Femte Scene.

Don Sebastian. Alvar. Rosalina.

Alonza.

Don Sebastian. Uden at rose mig selv, min kære Alvar, saa har jeg her opfyldt mit Dommer-Embedet som en lille Salomon. — Sommetider er jeg ganske forlegen, naar min Fuldmægtig ikke er hjemme; for De maa vide, der sidder et godt Hoved paa min Fuldmægtig.

Alonza (sagte). Egentlig burde der sidde to Hoveder paa ham.

Rosalina (sagte). O, min bedste Alvar! det er dog ikke Ret, at vi bedrager ham saaledes!

Alvar (sagte). Jeg bebrejder mig det ogsaa, men—
 Rosalina (sagte). Nu ere Franskmændene
 borte, og han kan ikke forandre Dommen; lad
 os forekomme den offentlige Bysnak, og bede ham
 tilgiye os vor List.

Alvar (sagte). Det jeg frygter meest for er
 Dvagsalverens Ondskab. Er det ham muligt, saa
 kommer han vist og røver os.

Don Sebastian. Hviſtishviſ! — Men
 saa tael dog høyere, dersom I vil have, at jeg skal
 forſtaaе noget deraf!

Alvar. Behag at høre os.

Don Sebastian. Ja, det er juſt det jeg
 gierne vil; tael da nu!

Alvar. Jeg veed ikke hvor jeg skal begynde.

Don Sebastian. Ih, for Guden! paa
 Begyndelsen.

Rosalina. Onkel! — (hun ſtandſer).

Alonza. Herre! (hun ſtandſer).

Don Sebastian (ſteſteraber dem): „Onkel!”
 — „Herre!” — Tael ud af Stiægget! hvad ſkal
 alt dette betyde?

Alonza (sagte). Nu gielder det! — (høyt).

— Det betyder, at Signora Rosalina er ikke

død, at hun slet ikke har været syg, og at det hele Puds er opspundet af mig.

Don Sebastian. Hvad er det for Sludderfladder I der spinder op? Var jeg ikke selv med ved hendes Begravelse? Saae jeg ikke med mine egne Øine, at Herremesteren vakde hende op fra de Døde? Ansæer I mig for et Dummerhoved, siden I vil bilde mig saadan en Løgn ind? Nej, dertil ere I for korte!

Alonza (sagte). Han vil endelig narres.

Alvar. Det er virkelig sandt! —

Don Sebastian. Sniksnak!

Rosalina. Onkel maae troe mig —

Don Sebastian. Tie stille!

Alvar. Bekræft nu det Samtykke, som jeg før erholdt ved Liff.

Don Sebastian (sagte). Jeg veed, at de vil narre mig; — for min Broderdatter var død! — men, jeg skal føre mig Deres Løgn til Nytte! — (høyt). De vil da altsaa endelig have, at Rosalina ikke maae have været død? — Godt; saa gielder Contracten ikke! — (sagte). He! he! he!

Alonza (sagte til Alvar). Der har De det saa godt! Lyv, eller mist Deres Riareffe!

Rosalina (sagte). O Himmel!

Alvar (sagte). Hvad skal jeg giøre!

Don Sebastian (til Alvar). Deres Medbeiler, min gamle Ven, tog hende uden Medgivt; det var en ganske anden Sag, forstaaer De mig!

Alonza (sagte til Alvar): Lad nu mig raade!

(høyt til Don Sebastian): Jeg kunde sige Dem et Middel til at skaffe Signora Rosalina en Medgivt, uden at De behøver at give en Skilling ud af Deres Lomme.

Don Sebastian (hurtig). Hvad for noget? uden at jeg behøver at give en Skilling ud? lad høre! lad høre!

Alonza. Afstaae Don Alvar Deres Embede; Publikum vil vinde derved, og De kan trænge til Hvile paa Deres gamle Dage.

Don Sebastian. „Publikum vil vinde derved!“ — Jeg troer Du siger mig Grovheder, mit Barn?

Rosalina (hurtig). Nej, Onkel; hun mener blot, at Alvar er yngre, og kan bedre udholde Embedets Besværligheder.

Don Sebastian. Afstaae ham mit Embede? ja, det er lettere sagt end gjort!

død, at hun slet ikke har været syg, og at det hele Puds er opspundet af mig.

Don Sebastian. Hvad er det for Sludderfladder I der spinder op? Var jeg ikke selv med ved hendes Begravelse? Saae jeg ikke med mine egne Øine, at Herremesteren vakde hende op fra de Døde? Ansæer I mig for et Dummerhoved, siden I vil bilde mig saadan en Løgn ind? Nej, dertil ere I for korte!

Alonza (sagte). Han vil endelig narres.

Alvar. Det er virkelig sandt! —

Don Sebastian. Sniksnak!

Rosalina. Onkel maae troe mig —

Don Sebastian. Tie stille!

Alvar. Bekræft nu det Samtykke, som jeg før erholdt ved Løst.

Don Sebastian (sagte). Jeg veed, at de vil narre mig; — for min Broderdatter var død! — men, jeg skal føre mig Deres Løgn til Nytte! — (høyt). De vil da altsaa endelig have, at Rosalina ikke maae have været død? — Godt; saa gielder Contracten ikke! — (sagte): He! he! he!

Alonza (sagte til Alvar). Der har De det saa godt! Lyv, eller mist Deres Kiæreste!

Rosalina (sagte). O Himmel!

Alvar (sagte). Hvad skal jeg giøre!

Don Sebastian (til Alvar). Deres Medbeiler, min gamle Ven, tog hende uden Medgivt; det var en ganske anden Sag, forstaaer De mig!

Alonza (sagte til Alvar): Lad nu mig raade! (høyt til Don Sebastian): Jeg kunde sige Dem et Middel til at skaffe Signora Rosalina en Medgivt, uden at De behøver at give en Skilling ud af Deres Lomme.

Don Sebastian (hurtig). Hvad for noget? uden at jeg behøver at give en Skilling ud? lad høre! lad høre!

Alonza. Afstaae Don Alvar Deres Embede; Publikum vil vinde derved, og De kan trænge til Hvile paa Deres gamle Dage.

Don Sebastian. „Publikum vil vinde derved!“ — Jeg troer Du siger mig Grovheder, mit Barn?

Rosalina (hurtig). Nej, Onkel; hun mæener blot, at Alvar er yngre, og kan bedre udholde Embedets Besværligheder.

Don Sebastian. Afstaae ham mit Embede? ja, det er lettere sagt end gjort!

Carlos (udenfor). Jeg maae ind! jeg skal tale med ham!

Don Sebastian. Der er den nærvise fraklippede Dvafsalver!

Alvar (sagte). Carlos! tænkte jeg det ikke nok!

Rosalina. Hvad er det?

Alonza. Nu er Ganden løs!

Siette Scene.

Don Sebastian. Rosalina. Alvar.

Alonza. Carlos.

Carlos. Ydmyge Tiener samelig! — (til Rosalina): Velkommen tilbage fra de Dødes Rige, smukke Signora! Hvorledes staaer det nu til i den anden Verden? — (til Don Sebastian): Veed De ellers Nyt, velvise Hr. Dommer?

Don Sebastian. Jeg veed, at jeg er Corregidor, og at jeg har ikke nødig at taale, at nogen veed mere end jeg!

Carlos (flugtig). Altsaa vil De have, at alle skal være Dødmere.

Don Sebastian (arrig). Det kommer ikke Jer ved!

Carloſ. Et herligt Argument! Ved De, at De er taget ved Næſen?

Alonſa (ſagte til Alvar): Derſom han røber Sammenhængen, bliver den Gamle rafende, og ſaa er alting forloren!

Don Sebastian. Ved Næſen! Hvad er det for Gladder? Jeg taaler ikke, at nogen tager mig ved Næſen!

Carloſ. Jeg kan bevife, at Deres Broderdatters Død er falſk!

Don Sebastian. Jo, dertil behøves nok mange Bevifer! der ſtaaer hun jo! — O, det dumme Menneſte! han troer, at hun er død! he! he! he!

Carloſ. Jeg ſiger, at hun var ligesaa lidt død ſer, ſom hun er det nu; thi en Bonde har i Dag ſeet hende gaae imellem Fjeldene med den Perſon og den Pige, ſom der ſtaaer.

Don Sebastian. Det er at ſige med andre Ord, at jeg er en Parykſtok, ſom man kan ſætte et X for et U? — Jeg er Dommer, og ſelgelig den klogeſte Mand i den hele By, og den ſom underſtaaer ſig at ſige, at han enten har narret mig eller kan narre mig, ſkal ſkee en Ulykke!

Alonſa (ſagte): Nu nytter det ikke at ſige Sandhed!

Carloſ. Jeg ſiger —

Don Sebastian. Jer en uforſkammet Knægt af en Dvæſfalver, ſom vil paaſtaaе ſaadan en Løgn lige op i mine aabne Øine. Min Broderdatter var død — ſteended!

Carlos (udenfor). Jeg maae ind! jeg skal tale med ham!

Don Sebastian. Der er den næsvise fra-
tilste Dvagsalver!

Alvar (sagte). Carlos! tænkte jeg det ikke nok!

Rosalina. Hvad er det?

Alonza. Nu er Ganden løs!

Siette Scene.

Don Sebastian. Rosalina. Alvar.

Alonza. Carlos.

Carlos. Idmyge Tiener samelig! — (til Rosalina): Velkommen tilbage fra de Dødes Rige, smukke Signora! Hvorledes staaer det nu til i den anden Verden? — (til Don Sebastian): Veed De ellers Nyt, velvise Hr. Dommer?

Don Sebastian. Jeg veed, at jeg er Corregidor, og at jeg har ikke nødig at taale, at nogen veed mere end jeg!

Carlos (flygtig). Altsaa vil De have, at alle skal være Døsmere.

Don Sebastian (arrig). Det kommer ikke Jer ved!

Carlos. Et herligt Argument! Veed De, at De er taget ved Næsen?

Alonza (sagte til Alvar): Dersom han røber Sammenhængen, bliver den Gamle rasende, og saa er alting forloren!

Don Sebastian. Ved Næsen! Hvad er det for Gladder? Jeg taaler ikke, at nogen tager mig ved Næsen!

Carlos. Jeg kan bevise, at Deres Broderdatters Død er falsk!

Don Sebastian. Jo, dertil behøves nok mange Beviser! der staaer hun jo! — O, det dumme Menneske! han troer, at hun er død! he! he! he!

Carlos. Jeg siger, at hun var ligesaa lidt død før, som hun er det nu; thi en Bonde har i Dag seet hende gaae imellem Fjeldene med den Person og den Pige, som der staaer.

Don Sebastian. Det er at sige med andre Ord, at jeg er en Paryksblof, som man kan sætte et X for et U? — Jeg er Dommer, og selvfølgelig den klogeste Mand i den hele By, og den som understaaer sig at sige, at han enten har narret mig eller kan narre mig, skal skee en Ulykke!

Alonza (sagte): Nu nytter det ikke at sige Sandhed!

Carlos. Jeg siger —

Don Sebastian. Jer en uforskammet Knægt af en Dvælsalver, som vil paastaae saadan en Løgn lige op i mine aabne Næse. Min Broderdatter var død — seendød!

Carlos. Jeg siger, at hun har spilt under Dække med de Rnægte, som vakkede hende op, og jeg veed —

Don Sebastian. I veed! — I veed! — Jeg veed, at I ingenting veed!

Carlos. Saa ligner vi hinanden. Men bie kun til jeg faaer mine Stratenrøvere fat —!

Don Sebastian. Ha! ha! ha! Ja, bie saalange! Mey jeg vilde ikke taale saadant Troldpæk i en christelig By, og derfor har jeg ladet dem transportere bort herfra.

Carlos (heftig): Hvad! Ere de borte?

Don Sebastian. Ja, de skal bringes til den franske Leir. Jeg er Patriot; lad vore Fiender, de Galgenfugle, trækkes med dem!

Carlos. Og mit Tøi, som de havde paa! Jeg maae lade sætte efter dem! (han vil løbe ud).

Alvar (sagte til Carlos): Bie stille, og vær rolig! Jeg skal betale Dem Tøyet.

Carlos (hastig til Don Sebastian): Utter nyt Beviis! Han siger, at han vil betale mig Tøyet, som de har paa.

Don Sebastian. Det er ikke sandt! Han skal være min Broderdatters Mand, og ingen af min Familie giver noget bort.

Alonza (sagte): Hans Dumhed er os behjælpelig!

Carlos. Kan da ingenting overtøye Dem om, at man har spilt Comedie med Dem?

Don Sebastian (underst opbragt). Hvad?

spille Comedie med Dyrigheden? Tag Dig i Agt
hvad Du siger, Du forbandede Pille-Fabricant!

Carlos. Jeg siger, at De holder Lysen for
de andre, og at jeg kan bevise —

Alvar (sagte til Don Sebastian): Forbyd ham
at bevise!

Don Sebastian. Jeg forbyder Dig, Ig-
norant, at bevise nogenting!

Carlos. Vil De da endelig holdes for Nar,
Hr. Dommer?

Don Sebastian. Hvad for noget? Nar!

Carlos. Jeg sværger ved Esculapius! ved
mit Laboratorium! ved min Lebens-Balsam og mine
mirakuløse Piller, at De gaaer med en Børnæse!

Alvar (sagte til Don Sebastian): Forbyd ham
at sælge sine Piller!

Don Sebastian. Gieres pitterligt, at det
herved er denne Karl forbuden nogensinde at sælge en
eeneste Pille i denne By!

Carlos. Godt! godt! — Men er det at be-
handle Folk, som kommer, for at oplyse Dem om,
at man har spilt Dem et Puds? Hvad, gode Herre?

Don Sebastian. Hold Mund! — Min
Broderdatter var død — man har ingen Puds spilt
mig; — hun var min Siel saa død som en Gild!

Carlos. Og Dommeren i Urgel er saa dum
som en Glynder!

Don Sebastian. Uforstammede! dersom
min Fuldmægtig var her —

Carlos. Ja, saa var der Hoved paa Gæmmet!

Carlos. Jeg siger, at hun har spilt under Dække med de Knægte, som vakde hende op, og jeg veed —

Don Sebastian. I veed! — I veed! — Jeg veed, at I ingenting veed!

Carlos. Saa ligner vi hinanden. Men ble kun til jeg saaer mine Stratenrøvere sat —!

Don Sebastian. Ha! ha! ha! Ja, ble saalange! Nej jeg vilde ikke taale saadant Troldspak i en christelig Bye, og derfor har jeg ladet dem transportere bort herfra.

Carlos (heftig): Hvad! Ere de borte?

Don Sebastian. Ja, de skal bringes til den franske Leir. Jeg er Patriot; lad vore Fiender, de Galgensugle, trækkes med dem!

Carlos. Og mit Tøi, som de havde paa! Jeg maae lade sætte efter dem! (han vil løbe ud).

Alvar (sagte til Carlos): Sie stille, og vær rolig! Jeg skal betale Dem Tøyet.

Carlos (hastig til Don Sebastian): Alter nyt Beviis! Han siger, at han vil betale mig Tøyet, som de har paa.

Don Sebastian. Det er ikke sandt! Han skal være min Broderbatters Mand, og ingen af min Familie giver noget bort.

Alonza (sagte): Hans Dumhed er os behjelpelig!

Carlos. Kan da ingenting overtøye Dem om, at man har spilt Comedie med Dem?

Don Sebastian (yderst opbragt). Hvad?

spille Comedie med Dyrigheden? Tag Dig i Agt hvad Du siger, Du forbandede Pille-Fabricant.

Carlos. Jeg siger, at De holder Lyset for de andre, og at jeg kan bevise —

Alvar (sagte til Don Sebastian): Forbyd ham at bevise!

Don Sebastian. Jeg forbyder Dig, Ignorant, at bevise nogenting!

Carlos. Vil De da endelig holdes for Nar, Hr. Dommer?

Don Sebastian. Hvad for noget? Nar!

Carlos. Jeg sværger ved Esculapius! ved mit Laboratorium! ved min Lebens-Balsam og mine mirakuløse Piller, at De gaaer med en Vornæse!

Alvar (sagte til Don Sebastian): Forbyd ham at sælge sine Piller!

Don Sebastian. Giores vitterligt, at det herved er denne Karl forbuden nogensinde at sælge en eeneste Pille i denne By!

Carlos. Godt! godt! — Men er det at behandle Folk, som kommer, for at oplyse Dem om, at man har spilt Dem et Puds? Hvad, gode Herre?

Don Sebastian. Hold Mund! — Min Broderdatter var død — man har ingen Puds spilt mig; — hun var min Siel saa død som en Sild!

Carlos. Og Dommeren i Urgel er saa dum som en Ghynder!

Don Sebastian. Uforskammede! dersom min Guldmægtig var her —

Carlos. Ja, saa var der Hoved paa Sømmet!

Don Sebastian. Hvad? er jeg et hoved-
løst Sem?

Carlos. Siden jeg ikke maae sælge mine Pil-
ler, saa har jeg dog vel i det mindste Lov til at give
Stikpiller for inter.

Alvar (til Don Sebastian): Tag ham paa Dø-
ren og forbyd ham at tale!

Don Sebastian. Kiendes for Ret, at dette
Menneske maae ikke tale et Ord! — og saa affæd!
paa Døren!

Carlos. Maae jeg ikke tale?

Don Sebastian. Nej!

Carlos. Ja, saa vil jeg grine! Ha! ha!
ha! — O, lee med, Gudsfolk! lee med! I har jo
alle tre den bedste Anledning af Verden! — Hr.
Corregidor, De er virkelig en Øvrighed, som man
kan baade lee og græde over. Jeg forlader Deres
Huus og Deres By, men Deres Rygte er i gode
Hænder. — Jeg er en sanddru Mand, som giver
alting sit rette Navn: jeg kalder en Kat en Kat, og
Dem en Rathue. — O, vok! o vee! Gud naade
det Land, der har saadanne Dommere! (han gaaer).

Syvende Scene.

Don Sebastian. Alvar. Rosalina.

Alonza

Don Sebastian (gaaer heftig op og ned). Maae
man ikke blive desperat! Fanden være Corregidor,
naar man skal nødes til at høre saadanne Sandhe-
der! — (til Alvar): Tag Pigen, tag Embedet, tag

Fuldmægtigen og hele Klatten! Jeg afstaaer Dem det allesammen.

Rosalina. Kiære Onkel!

Don Sebastian. Men jeg forbeholder mig tre fjerde Dele af Indkomsterne.

Alonza. O, hvor De er ædelmodig, Herre!

Don Sebastian. Det har altid været min Natur.

Alvar (omfavner Rosalina). Jeg har Dig! kan jeg ønske mere?

Rosalina. Min Alvar!

Alvar. See engang paa det unge Par, Herre! Misunder De det ikke sin Lykke? Jeg for min Deel bliver saa underligom Hiertet, at dersom der i dette Øyeblik kom en Frier. — o, jeg var uden Redning caput!

Don Sebastian. Du siger noget, Barn! Nu da jeg bliver fri for mine Embeds-Forretninger kunde jeg gierne tage mig en lille ung Kone!

Alonza. Tavist! — O, hvor den unge Brud vilde blive lykkelig, og hvor hun vilde frøne Deres Dage med Glæde, Lyktsalighed og andet mere!

Don Sebastian (seer paa Alvar og Rosalina, som omfavne hinanden). He! he! he! Jeg kan ret godt lide det Flas! — Mon ingen skulde ville have mig til Mand?

Alonza (med et comist Guf): Og mon ingen skulde ville have mig til Kone?

Don Sebastian. Hvad? er jeg et hovedløst Sem?

Carlos. Siden jeg ikke maae sælge mine Piller, saa har jeg dog vel i det mindste Lov til at give Stikpiller for intet!

Alvar (til Don Sebastian): Tag ham paa Døren og forbyd ham at tale!

Don Sebastian. Kiendes for Ret, at dette Menneſke maae ikke tale et Ord! — og saa affed! paa Døren!

Carlos. Maae jeg ikke tale?

Don Sebastian. Nej!

Carlos. Ja, saa vil jeg grine! Ha! ha! ha! — O, lee med, Godtsfolk! lee med! I har jo alle tre den bedste Anledning af Verden! — Hr. Corregidor, De er virkelig en Dyrighed, som man kan baade lee og græde over! Jeg forlader Deres Huus og Deres By, men Deres Rygte er i gode Hænder! — Jeg er en sanddru Mand, som giver alting sit rette Navn: jeg kalder en Kat en Kat, og Dem en Nathue! — O, vok! o vee! Gud naade det Land, der har saadanne Dommere! (han gaaer).

Syvende Scene.

Don Sebastian. Alvar. Rosalina.

Alonza

Don Sebastian (gaaer heftig op og ned). Maae man ikke blive desperat! Fanden være Corregidor, naar man skal nødes til at høre saadanne Sandheder! — (til Alvar): Tag Pigen, tag Embedet, tag

Fuldmægtigen og hele Klatten! Jeg afftaaer Dem det altsammen.

Rosalina. Kiere Onkel!

Don Sebastian. Men jeg forbeholder mig tre fjerde Dele af Indkomsterne.

Alonza. O, hvor De er ædelmodig, Herre!

Don Sebastian. Det har altid været min Natur.

Alvar (omfavner Rosalina). Jeg har Dig! kan jeg ønske mere?

Rosalina. Min Alvar!

Alvar. See engang paa det unge Par, Herre! Må under De det ikke sin Lykke? Jeg for min Deel bliver saa underligom Hiertet, at dersom der i dette Øyeblik kom en Frier, — o, jeg var uden Redning caput!

Don Sebastian. Du siger noget, Barn. Nu da jeg bliver fri for mine Embeds-Forretninger kunde jeg gierne tage mig en lille ung Kone.

Alonza. Javisst! — O, hvor den unge Brud vilde blive lykkelig, og hvor hun vilde frone Deres Dage med Glæde, Lyksalighed og andet mere!

Don Sebastian (seer paa Alvar og Rosalina, som omfavne hinanden). He! he! he! Jeg kan ret godt lide det Fias! — Mon ingen skulde ville have mig til Mand?

Alonza (med et comisk Grin): Og mon ingen skulde ville have mig til Kone?

